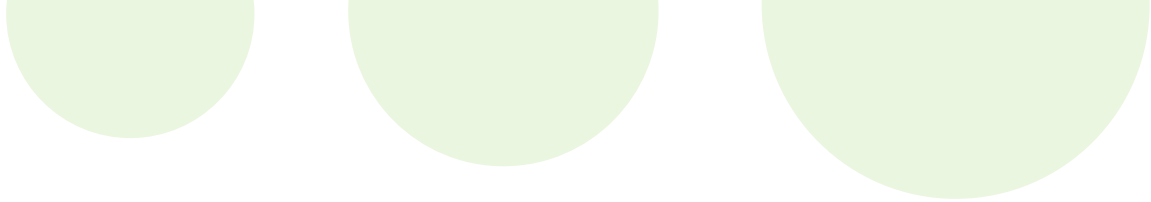

Jaarverslag 2021

Lef ruimte verantwoording

Laat zien en vertel wat je doet.
Wees verantwoordelijk voor
je omgeving en voor jezelf.

Inhoudsopgave

Jaarverslag

2021

Voorwoord bij het bestuursverslag	05
1 Ontwikkelingen en organisatie	06
1.1 Ontwikkelingen	07
1.2 Grondslag, doel en ambities	08
1.3 Verbonden partijen	13
1.4 Scholen, leerlingenaantallen en marktaandeel	13
2 Verantwoording beleid	14
2.1 Onderwijs	15
2.1.1 Onderwijsbeleid en kwaliteit	15
2.1.2 Kwaliteitsmanagement, opbrengsten en extern toezicht	16
2.1.3 Onderwijsopbrengsten en eindresultaten per school	17
2.1.4 Passend onderwijs en programmatische zaken	22
2.1.5 ICT en onderwijs	23
2.1.6 Klachtenbehandeling	23
2.2 Mensen	23
2.2.1 Ontwikkelingen	23
2.2.2 HR beleid op deelgebieden	24
2.2.3 HR cijfers	26
2.3 Middelen	31
2.3.1 Financieel beleid	31
2.3.2 Huisvesting	31
2.3.3 Profilering en communicatie	33
2.3.4 Treasury	33
3 Continuïteitsparagraaf	34
3.1 Kengetallen	35
3.2 Meerjarenbegroting	38
3.2.1 Raming van baten en lasten	38
3.2.2 Balans	40
3.3 Overig	41
3.3.1 Risicobeheersing	41
Bijlagen bij het bestuursverslag	
Bijlage 1 Verslag intern toezicht en nevenfuncties Raad van Toezicht	43
Bijlage 2 Jaarverslag GMR	46
Bijlage 3 Risico-analyse PCBO Amersfoort	48
Bijlage 4 Jaarrekening 2021	52
Grondslagen	54
Balans per 31 december 2021	58
Staat van baten en lasten 2021	59
Kasstroomoverzicht 2021	60
Toelichting behorende tot de balans	61
Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	66
Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	74
- Gebeurtenissen na balansdatum	
- Statutaire regeling omtrent bestemming van het resultaat	
Controleverklaring	76
Bijlage 5 Lijst met afkortingen	81

Voorwoord bij het bestuursverslag

Graag bieden we u dit jaarverslag 2021 van Stichting voor Protestants Christelijk Basisonderwijs Amersfoort aan. Hiermee legt het bevoegd gezag; bestuur en toezicht, verantwoording af aan haar belanghebbenden, de omgeving en de rijksoverheid.

Dialogo met u is, naast verantwoording, voor ons van grote waarde. We geven dit vorm in de verschillende contacten tussen en met belanghebbenden. Naast (formele) overlegmomenten en ontmoetingen doen we dit ook door specifieke publicaties zoals bijvoorbeeld ons koersplan en poster (2020) en Inspirerende Bagage (2019). Ook met dit vernieuwde jaarverslag 2021 geven we graag inzicht in onze doelen, werkwijze en resultaten. Het geeft -een stuk compacter dan in voorgaande jaren- de ontwikkelingen binnen PCBO Amersfoort ten aanzien van de beleidsterreinen onderwijs, mensen en middelen in 2021 weer. Daarnaast biedt het zicht op de continuïteit van de organisatie, van het onderwijs aan onze leerlingen nu en in de toekomst, alsmede op de inzet van de middelen.*

Dit jaarverslag wordt tevens gepubliceerd op de website van PCBO Amersfoort zodat iedereen hier kennis van kan nemen. U kunt dit jaarverslag bereiken met deze link *Publicaties - Stichting PCBO Amersfoort*. U vindt daar ook de andere publicaties, een link naar elke school en de inspectieverslagen. Als u een vraag heeft of wilt reageren, gaan wij graag de dialoog aan. Graag zien wij uw bericht tegemoet via: stichting@pcboamersfoort.nl.

Met vriendelijk groet,

Marie-Elle Bakker & Erik van Lingen,
College van Bestuur

ONDERWIJS
MENSEN
MIDDELEN

* Voor het opstellen van dit jaarverslag zijn wettelijke bepalingen vanuit het ministerie van OCW van toepassing. Dit heeft effect op de beschrijving van de verschillende aspecten en op de opbouw van dit document.

H1 | Ontwikkelingen en organisatie

1.1 Ontwikkelingen

Drie belangrijke ontwikkelingen in 2021 zijn het voortduren van de pandemie, de start van het Nationaal Programma Onderwijs met de toekenning van extra middelen daartoe en tot slot de ontwikkeling van het stedelijk beleid met betrekking tot jeugd en onderwijs. We lichten deze hierna toe en benoemen aansluitend enkele belangrijke andere ontwikkelingen en de hoofdlijn van de financiële situatie ultimo 2021.

Pandemie en effecten

Vanaf 16 december 2021 was sprake van een nieuwe lockdown. De scholen zijn voor de kerstvakantie gesloten en de teams gingen over naar afstandsonderwijs. Dit is succesvol voorbereid en vormgegeven, zowel wat betreft de techniek als wat betreft de inhoud. Daarbij zijn alle leerlingen in beeld gebleven en zijn met name kwetsbare kinderen intensief gevolgd. Vanaf 8 februari 2021 kon in cohorten weer onderwijs in de scholen gegeven worden. In Amersfoort is dit, in tegenstelling tot de rest van Nederland, gefaseerd ingevoerd. Dit proces werd kritisch gevolgd door de Onderwijsinspectie. Het stelde ons in staat de omschakeling en wederom vernieuwde protocollen, goed uit te werken. Permanent bleef sprake van groepen, die een periode in quarantaine gingen. Aldus was sprake van een lange periode met hybride onderwijs. Daarbij was nog steeds fysiek contact en ontmoeting tussen kinderen en personeel niet mogelijk. Sociaal hebben kinderen deels geïsoleerd van elkaar onderwijs gekregen. Van een echte schoolgemeenschap kon nog geen sprake zijn. Teamoverleg is digitaal vorm gegeven. Het nieuwe schooljaar werd, door afzwakking van de pandemie, hoopvol en op bijna 'normale' wijze gestart. In het 3e kwartaal liepen de besmettingen weer fors op en voor de kerstvakantie was wederom sprake van een lockdown tot medio januari in 2022. Opvallend is dat tijdens deze laatste periode het hoogste verzuim onder ons personeel ontstond en daarmee waren in die fase de plannings- en bezettingsvraagstukken groot.

Binnen PCBO Amersfoort heeft coördinatie en afstemming vorm gekregen door in het directieteam korter en vaker (digitaal) samen te werken en te overleggen. Het Corona Coördinatie Team (CCT) functioneerde daarbij als crisisteam in periodes dat dit gewenst was. Het afstandsonderwijs is kwalitatief van een kader voorzien zoals vastgelegd in een specifieke kwaliteitskaart. Alle scholen hebben hun activiteiten en vaak ook onderwijstijd uitgebreid om, mede met behulp van de inhaalsubsidie, elk kind tot zijn recht te laten komen. Stedelijk vond minimaal maandelijks afstemming tussen GGD, gemeente, kinderopvang en onderwijsbestuurders plaats, om de gevolgen van de steeds wisselende interventies en protocollen voor ouders en kinderen in de leeftijdsgroep 0-12 zoveel als mogelijk te coördineren en inzichtelijk te houden. Ook is een stevig aanbod

met extra activiteiten in de zomerperiode stedelijk vorm gegeven, waar een grote groep kinderen gebruik van heeft gemaakt. We zijn trots op de inzet en betrokkenheid van alle collega's en tevreden over de stadsbrede samenwerking.

Ondanks dat elk kind in beeld is gebleven en dat veel additionele acties zijn ingezet, is waarneembaar in de onderwijsopbrengsten te zien dat de verschillen tussen kinderen en tussen scholen met sterk verschillende doelgroepen zijn toegenomen. De toename in de spreiding van de resultaten maakt zichtbaar dat verschillen tussen (groepen) kinderen zijn vergroot en het nivellerend effect van het onderwijs is verlaagd. Landelijk is dit gesignaleerd en ook in Amersfoort en bij PCBO Amersfoort is dat een feit.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Ingaande het tweede kwartaal besloot de landelijke overheid tot het starten van het Nationaal Programma Onderwijs. Dit had de bedoeling om opgelopen achterstanden te verminderen en een kwaliteitsimpuls in het onderwijs te bevorderen. Met een inzet van 5,8 miljard extra middelen voor het PO met een looptijd van 2 jaar werd dit plan ondersteund. Dit betekende voor de scholen de verplichting tot het ontwikkelen van aanvullende plannen en vinden van extra personeel dat niet of nauwelijks beschikbaar is. Inhoudelijk is de opdracht uitgewerkt in stichtingsbrede initiatieven gericht op rekenonderwijs en sturing op kwaliteit. Daarnaast is er sprake van een (herstel)programma per school. Dit nationale programma, en met name de inzet van relatief veel middelen in korte tijd, heeft twee forse neveneffecten. Enerzijds kwam hierdoor de krappe arbeidsmarkt in een nog dynamischer vaarwater. Veel ervaren leraren kregen specifieke taken of rollen toebedeeld, regelmatig op een andere school of bij een andere werkgever. De basisbezetting van schoolteams is hiermee extra onder druk komen te staan. Ten tweede leidde het niet direct in kunnen zetten van de middelen, tijdelijk tot stijging van het eigen vermogen. PCBO Amersfoort kiest ervoor middelen gericht en doelmatig in te zetten, hetgeen ook een spreiding over de tijd betekent. Het bestuur is kritisch over de korte looptijd, de mogelijkheden om een dergelijk programma in de huidige situatie te realiseren en er blijft sprake van een eenmalige financiële impuls. Initiatief is direct genomen om de looptijd binnen PCBO Amersfoort te verlengen juist om gewenste opbrengsten te realiseren.

Stedelijk onderwijsbeleid

In onze stad zijn we in 2021 definitief tot beleidsontwikkeling gekomen, waarbij gemeente en gezamenlijke PO- en VO-besturen de thema's en programmalijnen voor de komende jaren hebben bepaald. Na de afstemming inzake onderwijshuisvesting, is nu sprake van een bredere educatieve agenda. In het beleidsprogramma 'Inclusieve Stad' heeft dit in de vorm van het Uitvoe-

ringsprogramma Jeugd en Onderwijs (UPJO) vorm gekregen. Daarnaast hebben de PO- en VO-besturen 5 ambities benoemd waar gezamenlijk aan gewerkt wordt. In en rond de Nationale Onderwijsweek in oktober, waarbij Amersfoort Onderwijsstad van het jaar 2021 was, heeft dit zichtbaar vorm gekregen. PCBO Amersfoort is bestuurlijk nauw betrokken bij de ambitie inzake Kansrijk Funderend Onderwijs. Het middagsymposium in de Joriskerk op de Dag van de Leraar op 5 oktober 2021 heeft hiertoe de aftrap geven. Ontmoeting en samenwerking, gericht op ontwikkeling van kinderen en jongeren, krijgt daarmee in onze stad verder gestalte.

Ook wordt in samenwerking met andere besturen vanaf 2021 onderzocht of het mogelijk is om internationalisering vorm te geven in ons onderwijs. Dit betreft zowel curriculumontwikkeling gericht op wereldburgerschap als het starten een afdeling voor internationaal onderwijs in de stad. PCBO sluit aan bij de curriculumontwikkeling met 2 of 3 scholen.

Naast de inrichting van afstandsonderwijs en hybride onderwijs als gevolg van de pandemie is ingezet op de start van collegiale visitaties tussen verschillende scholen. De gewenste kwaliteitscultuur en leren van en met elkaar krijgt zo verder vorm.

In ons personeelsbeleid is specifiek focus aangebracht mede vanwege de krimp op de arbeidsmarkt. Dit leidt o.a. tot intensiever en breder intern opleiden voor verschillende rollen waaronder de startende directeur en vakspecialisten.

Op het gebied van huisvesting is, naast het ontwikkelen van nieuwe scholen in de wijken Schothorst en het Soesterkwartier, ingezet op scholen verder voorzien van zonne-energie en ledverlichting.

In strategisch opzicht heeft het bestuur zicht op de leerlingontwikkeling in meerjarenperspectief. Dit is mede vanwege de krimp van de basisgeneratie in de stad van belang. Deze ontwikkeling wordt gerelateerd aan de baten en lasten en heeft betekenis voor de huisvesting. De integrale huisvestingsanalyse is eind 2021 afgerond en biedt grip op de huisvestingsportefeuille, het onderhoud en de hiermee gemoeide lasten.

Ons koersplan is halverwege de looptijd geëvalueerd en op enkele aspecten bijgesteld, dit betreft met name het ICT-beleid en het personeelsbeleid.

Financiële situatie

Wat financiële bedrijfsvoering betreft is sprake van een bijzonder en sterk afwijkend jaar als gevolg van de onverwachte extra middelen gerelateerd aan de pandemie. Het jaar 2021 is afgesloten met een resultaat dat uitkomt op €1.9 mio.

Dit hoge positieve resultaat is het effect van de verwerking van NPO-middelen op basis van lumpsum. Genormaliseerd blijft er sprake van een resultaat dat op hoofdlijn conform de oorspronkelijke begroting voor 2021 is. Het bestuur is, gegeven de omstandigheden,

tevreden over de sturing op de realisatie van de begroting. Daarbij is ook actief gestuurd op het aantrekken van subsidies om hiermee de doelen te kunnen verwezenlijken met betrekking tot het verminderen van negatieve effecten als gevolg van de pandemie. Benoemd is dat we dit met minder mensen moeten doen dan gewenst.

Effect van deze situatie is groei van het eigen vermogen. Voorzien is dat dit vermogen eerst groeit en in latere jaren weer fors krimpt als gevolg van gefaseerde inzet die te allen tijde doelmatig en passend dient te zijn.

De bovenstaande ontwikkelingen worden hierna specifiek besproken en toegelicht.

1.2 Grondslag, doel en ambities

Grondslag

De stichting PCBO Amersfoort is geworteld in de protestants-christelijke traditie en laat zich inspireren door de Bijbelse visie, waarin God naar mens en wereld, en de mensen naar elkaar, omzien. Vanuit deze overtuiging en bron zijn we een waarde gedreven organisatie waarin we in onderwijs en opvoeding naastenliefde, rechtvaardigheid en rentmeesterschap praktisch vorm trachten te geven.

De diversiteit in levensbeschouwelijke overtuigingen in onze samenleving, zien wij als waardevol. We gaan daarom intern en extern de dialoog aan, zodat ontmoeting tot stand komt. Hierbij zoeken we naar overeenkomsten en erkennen we de verschillen. Geloof, hoop en liefde zijn leidend op weg naar onze gemeenschappelijke toekomst.

Missie

Binnen onze Stichting voor Protestants Christelijk Basisonderwijs Amersfoort willen we kinderen op onze scholen vanuit een christelijk-sociale identiteit, en met respect voor het unieke van ieder kind, uitdagen zich veelzijdig en optimaal te ontwikkelen. Wij willen dat kinderen hun eigen verantwoordelijkheid nemen en zelfstandig, kritisch en respectvol leren samen te leven. Op onze scholen is aandacht voor elkaar en worden onze medewerkers uitgedaagd zich verder te ontwikkelen in hun professionaliteit.

Doel

Het doel is bevordering van het basisonderwijs in overeenstemming met de grondslag door:

- de oprichting en instandhouding van scholen voor (speciaal) basisonderwijs
- het borgen van aandacht voor levensbeschouwelijke vorming van de leerlingen
- het onderhouden van contacten en bevorderen van samenwerking met andere scholen en andere relevante partijen, onder meer om ontmoeting met andere levensbeschouwelijke stromingen tot stand te brengen

Koers en focus

Het bestuur heeft de koers vastgelegd in ons Koersplan 2020-2023 "Jij mag tot je recht komen".

Het plan benoemt 6 focuspunten die we deze jaren uitwerken en vormgeven. Dit zijn:

- identiteit en inclusie
- hoge kwaliteit en talentontwikkeling
- ICT en leermiddelen toekomstgericht en duurzaam inzetten
- goed werkgeverschap
- ontmoeting én samenwerking in Amersfoort
- onderscheidend vermogen

Onze kernwaarden zijn **lef**, **ruimte** en **verantwoordelijkheid**. We roepen medewerkers en leerlingen graag tot het volgende op:

"Heb moed, toon lef, neem de ruimte om jezelf te ontwikkelen, durf gerust anders en dus 'eigen' te zijn. Zie en hoor de ander, leg contact, biedt ruimte aan de ander en je zult zelf ruimte ervaren. Laat zien en vertel wat je waarom doet. Leer, geniet en wees verantwoordelijk voor je omgeving en voor jezelf."

Ambitie

Kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming wordt op de scholen van PCBO Amersfoort in samenhang nagestreefd. Hiertoe richten we ons onderwijs in en stemmen we af op verschillen tussen kinderen. Voor 2021 was het doel om de focus, naast kwalificatie op ICT-ontwikkeling, op goed werkgeverschap te richten. De pandemie als gevolg van COVID-19 veranderde veel dit jaar. Zoals bekend, zijn de basisscholen in het voorjaar lange tijd en vanaf 16 december opnieuw gesloten geweest. De ICT-ontwikkeling heeft een versnelling doorgemaakt en onze medewerkers hebben een hoge inzet en betrokkenheid getoond om elke leerling in beeld te houden. Continuïteit en kwaliteit van (afstands)onderwijs is de focus geweest vanaf maart 2021.

Medezeggenschapsraad (MR) van de school

Werkgroepen worden met een specifiek doel voor een bepaalde periode ingericht. Deze werkgroepen werken in opdracht van een beleidsteam aspecten uit, doen specifieke voorstellen of verrichten onderzoek/analyses.

MR

Gabrie Mehenschool
Kattenbroek

MR

Koningin Wilhelminaschool
Schothorst

MR

De Parkschool
Schothorst

MR

Kon-Tiki
Vathorst

MR

Prins Willem Alexander
Beekenstein

MR

De Berkenschool
Hoogland

MR

De Bolster
Leusderkwartier

MR

't Anker
Soesterkwartier

MR

De Windroos
Liendert & Rustenburg

De Wonderboom
Nieuwland

MR

De Zonnewijzer
Zielhorst

MR

MR

Prins Willem Alexander
Randenbroek

MR

De Vuurvogel
Vathorst

Onze scholen

- Informatie
- Sturing / verantwoording
- Medezeggenschap (MR)
- Ondersteuning

Beleidssteams (BT) en Netwerken

De beleidssteams bestaan uit directeuren en stafmedewerkers. Zij faciliteren, ondersteunen en monitoren de invoering van beleid en de feitelijke uitvoering hiervan. In 2021 waren vier beleidssteams actief voor vier domeinen, te weten: Onderwijs, HRM, Bedrijfsvoering en ICT.

Netwerken bestaan uit medewerkers met een specifieke taak en een enkel directielid. Netwerken kennen een open (uitwisseling, contact) en gesloten (in het kader van het jaarplan) doel.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR bestaat uit ouders en personeelsleden: zij adviseren, stemmen op onderwerpen die van belang zijn voor de stichting.

Raad van Toezicht (RvT)

De RvT houdt toezicht op het verwezenlijken van de grondslag, de doelstelling van de stichting en het functioneren van het College van Bestuur.

Directieteam (DT)

Het directieteam bestaat uit alle directeuren, zij adviseren het bestuur en fungeren als klankbord.

College van Bestuur (CvB)

Het bestuur treedt op als het bevoegd gezag en vertegenwoordigt de stichting in en buiten rechte.

Bestuursbureau (BK) en staf

De stafmedewerkers adviseren het College van Bestuur gevraagd en ongevraagd over het te voeren beleid.
De staf kent vier rollen in relatie tot de scholen:
monitoren, ondersteunen, sturen en initiëren.

pcbo

Protestants Christelijk
Basisonderwijs Amersfoort

Juridische structuur

De volledige naam van PCBO Amersfoort luidt Stichting voor Protestants Christelijk Basisonderwijs Amersfoort. Zij heeft haar zetel in de gemeente Amersfoort.

Kaart van Amersfoort met de scholen en wijken

1.3 Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

Als verbonden partijen en/of samenwerkingsverbanden zijn aangemerkt:

1. Stichting Ondersteuning
2. SWV de Eem
3. Stichting ABC Amersfoort
4. Partners in Onderwijs en Ontwikkeling
5. Samenfoort-PO
6. Transvita

1.4 Scholen, leerlingenaantallen en marktaandeel

PCBO Amersfoort heeft in 11 van de 31 wijken in Amersfoort een school. Uit 24 wijken bezoeken leerlingen scholen van PCBO Amersfoort. Het bereik van de PCBO-scholen is geografisch gezien relatief groot. In de gemeente Amersfoort is de laatste jaren sprake van een daling van het aantal kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar, de zogenoemde 'basisgeneratie'. Naar verwachting neemt deze basisgeneratie de komende 5 jaar met 6,6% af. Deze daling heeft effect op het aantal leerlingen dat een school van PCBO Amersfoort bezoekt. Voor de leerlingprognose per school is in de jaren 2022 tot en met 2025 rekening gehouden met een beperkte daling van het aantal leerlingen. In onderstaande tabel is het verwachte aantal leerlingen per school weergegeven.

	Realisatie aantal leerlingen				Verwachting aantal leerlingen			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
De Parkschool	205	200	189	173	175	169	175	180
PWA Beekenstein	219	223	224	219	217	217	220	220
PWA Randenbroek	86	99	89	93	92	91	84	81
't Anker	218	222	221	212	220	230	240	243
De Windroos	206	208	210	213	212	209	212	207
De Bolster	425	433	432	445	448	448	448	448
De Berkenschool	245	245	243	221	218	206	190	184
De Zonnewijzer	205	208	205	198	197	198	200	200
Gabrie Mehenschool	195	177	173	167	162	161	160	165
De Wonderboom	459	431	419	375	360	350	340	331
De Vuurvogel	597	582	552	522	520	471	429	429
Kon-Tiki	450	445	437	451	437	426	426	420
Totaal Primair onderwijs	3.510	3.473	3.394	3.289	3.258	3.176	3.124	3.124
KWS Speciaal basisonderwijs	41	46	52	56	51	51	51	51
PCBO Totaal	3.551	3.519	3.446	3.345	3.309	3.227	3.175	3.159
Mutaties	0	-32	-73	-101	-36	-82	-52	-16
in procenten		-0,90%	-2,07%	-2,93%	-1,08%	-2,48%	-1,61%	-0,50%

In de tabel worden de leerlingaantallen per 1 oktober weergegeven.

H2 | Verantwoording beleid

2.1 Onderwijs

2.1.1 Onderwijsbeleid en kwaliteit

Ons Koersplan 2020-2023 met als titel 'Jij mag tot je recht komen' noemt 'ambitueus en inclusief' als het hart van onze kwaliteiten. Het plan kent de genoemde zes focuspunten. Deze zijn leidend voor de ontwikkeling van het onderwijs. Scholen hebben eind 2019 hun vierjaarlijkse schoolplannen opnieuw vastgesteld, binnen de kaders van ons koersplan. Voor ons onderwijs zijn de eerste drie focuspunten kaderstellend en over 2021 zijn daarbij de volgende zaken te benoemen.

Identiteit en inclusie, focuspunt 1

Het aanmeld- en aannamebeleid van de scholen is in 2021 geëvalueerd, en waar nodig geactualiseerd, om dit enerzijds te laten voldoen aan de wettelijke eisen en anderzijds toegankelijkheid voor alle ouders en leerlingen te bevorderen. Hierover is ook stedelijk met de wethouder een zinvolle dialoog gevoerd, met als doel segregatie in de stad te verminderen. Alle PCBO-scholen zijn en blijven toegankelijk voor elke leerling. PCBO Amersfoort levert een actieve bijdrage in woord en daad in het tegengaan van segregatie in de stad en is daar aanspreekbaar op. Inclusie, met betrekking tot leerlingen met een specifieke behoefte, is daarnaast een belangrijk doel. Daarbij is waar te nemen dat op enkele scholen, zoals bijvoorbeeld de Park-school, Windroos en PWA Randenbroek, soms een erg sterk beroep wordt gedaan om specifieke kinderen te plaatsen, die elders onvoldoende tot ontwikkeling zijn gekomen. PCBO Amersfoort blijft daartoe bereid en zal de onderwijskundige haalbaarheid blijven bepalen en bespreken en met alle betrokkenen.

Hoge kwaliteit en talentontwikkeling, focuspunt 2

De outcome van ons onderwijs, het vervolg van onze leerlingen naar het VO, bestendigen de scholen op het gewenste niveau. De output van ons onderwijs, de eindopbrengsten, variëren sterker in dit jaar dan voorheen. De verschillen tussen kinderen en tussen scholen namen toe. Zowel binnen PCBO Amersfoort als landelijk, wordt dit toegeschreven aan de pandemie. Onderwijs nivelleert deze verschillen in een lange periode van discontinuïteit, lockdowns, afstandsonderwijs en herhaaldelijke uitval van leerlingen en leraren in mindere mate. De onderwijsopbrengsten zijn op een deel van de scholen op peil gebleven en in sommige situaties gestegen. Anderzijds is ook sprake van opbrengsten, die op enkele scholen lager liggen in 2021.

Continuïteit was, en is, de eerste doelstelling voor ons onderwijs in deze situatie. We hebben geprobeerd deze effecten te beperken, door fors in te zetten op inhaalprogramma's en het verwerven van subsidies daarvoor. Daarnaast is de focus gelegd op basisvaardigheden en het steeds weer bijstellen van het onderwijsaanbod. Naarmate kinderen over meer compenserende moge-

lijkheden beschikken (cognitieve en sociale aspecten), lukt dit beter. Het betekent dat kinderen in een achterstands- of risicovolle situatie, meer dan gemiddeld effect ondervinden van de gevolgen van de pandemie. Door aanvullende acties in de scholen en ook stedelijk, zoals aanvullend onderwijs en de zomerscholen in de stad, is hier een antwoord op gegeven.

Na het afkondigen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) door de overheid, is hier planmatig in de 2e helft van 2021 invulling aan gegeven. We richten ons daarbij stichtingsbreed op verbetering van het rekenonderwijs en op het versterken van de sturing op onderwijskwaliteit.

Talent ontwikkeling

In 2021 hebben we het onderwijs aan hoogbegaafde kinderen verrijkt met een proef waarbij Different Day is ingevoerd op PWA Beekenstein. In 2022 wordt dit geëvalueerd en mogelijk breder ingevoerd.

Daarnaast is op De Wonderboom gestart met een wijkbrede voorziening voor hoogbegaafde kinderen in Nieuwland.

Pedagogische klimaat op de scholen

Tijdens de lockdowns is extra aandacht besteed aan de sociale ontwikkeling en het welbevinden van kinderen door frequent persoonlijk contact op afstand te organiseren, enkele scholen hebben 'voordeurbezoek' afgelegd en er zijn digitale seminars voor ouders georganiseerd gericht op ontwikkeling van het zelfbeeld van leerlingen in deze bijzondere periode. De werkhouding en zelfstandigheid van kinderen bleek sterk te variëren na periodes van afstandsonderwijs. In veel klassen in de bovenbouw van de scholen is stimulering van executieve vaardigheden een belangrijk thema geweest.

ICT en leermiddelen zetten we toekomstgericht en duurzaam in, focuspunt 3

ICT wordt als middel en niet als doel ingezet. Dit is ook het uitgangspunt van het in 2021 herijkte ICT beleid. Op dit moment wordt op alle scholen en in alle groepen gebruik gemaakt van ICT middelen om onderwijs aan te bieden. De intensiteit en de wijze waarop variëren per school. Covid-19 bood een stevige impuls om ICT en onderwijs onlosmakelijk te verbinden, zonder ICT geen (afstands)onderwijs. Hierdoor is het gebruik en de kennis in twee jaar tijd sterk toegenomen. Het gebruik en de inzet van ICT is blijvend van belang voor de continuering en borging van het onderwijs. De komende jaren wordt verder ingezet op ICT-beleid en leerlijnen die passen bij het onderwijsaanbod en de visie van de school. Daarnaast blijft kennisontwikkeling en kennisoverdracht een speerpunt.

2.1.2 Kwaliteitsmanagement, opbrengsten en extern toezicht

Sturen op kwaliteit

In 2021 is het kwaliteitsbeleid geactualiseerd op een aantal onderdelen:

- het effectueren van de schoolweging in relatie tot de opbrengsten
- hanteren van referentieniveaus in de scholen
- het volgen en observeren van jonge kinderen is onderzocht en daar zijn voorstellen voor gedaan, die in 2022 doorgevoerd worden

De collegiale visitaties zijn in een vierjarencyclus ingepland, welke als gevolg van de pandemie qua uitvoering is aangepast. Dit jaar zijn visitaties uitgevoerd op De Wonderboom, De Berkenschool en de Gabriele Mehenschool. In 2022 wordt dit aspect van het kwaliteitsmanagement doorgezet.

In 2021 is er wel weer een eindtoets voor groep 8 uitgevoerd, in 2020 is deze vervallen. Data-analyse en bespreking van onderwijsopbrengsten is daarmee weer op reguliere wijze uitgevoerd.

Ontwikkel- en verbeteractiviteiten

Stichtingsbreed is de focus op kwaliteit een permanent thema, het volgende is collectief ondernomen:

1. Aanscherpen van de streefnormen

De kwaliteit van het onderwijs en de resultaten wordt besproken in planning- en verantwoordingsgesprekken (P&V's). De streefnormen waren tot 2020 gebaseerd op de gemiddelde Cito-score. Scholen hebben in 2020 en 2021 hun resultaten afgezet tegen het nieuwe resultatenmodel met de schoolweging. Er is afgesproken om per school te streven naar opbrengsten rond of boven het gemiddelde van de eigen scholengroep. Dit doel stellen we om ambitieus te blijven ten aanzien van de kwalificatie van onze leerlingen.

2. Zicht op ontwikkeling

Winst is in de scholen te behalen ten aanzien van 'zicht op ontwikkeling' en het adequaat analyseren op niveau van de leerling, groep en school. Na het afstemmen van de werkwijze hierbij, zijn directeuren en intern begeleiders getraind in analysevaardigheden. Naast vaardigheden, speelt ook het inzetten van de juiste attributiestijl hierbij een rol. Dit wordt in 2022 vervolgd op niveau van de scholen en is ingebed in de NPO-plannen (zie hierna).

3. Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

In de 2^e helft van 2021 is op alle scholen een plan ontwikkeld. Doelen en interventies die de scholen hebben gekozen, zijn vooral:

- Herstelacties en effectieve inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden alsnog aan te brengen, vooral gericht op rekenen en lezen

- Stimuleren van de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen, dit betreft met name activiteiten en interventies gericht op het welbevinden van leerlingen
- Waar nodig het verbeteren van instructievaardigheden van leraren
- Toepassen van het herhaalde in oefening en verdiepte instructie bij een deel van de kinderen en daarmee de inzet van extra personeel en ondersteuning

Bij veel teams is de planvorming een gezamenlijk proces geweest. Bij een enkele school minder, als gevolg van wisseling in directie, dan wel de inzet van een interim-directeur.

Ouders zijn betrokken door schriftelijke communicatie via mails en brieven. Scholen hebben aan ouders en in de MR-en verantwoord op welke manier zij het NPO-geld gingen besteden. De MR-en hebben hiermee ingestemd.

De scholen zijn gestart met de uitvoering van het plan. Daarbij was de bemensing na het realiseren van voldoende basisbezetting in de scholen, wel een lastig issue als gevolg van de situatie op de arbeidsmarkt. Eerste resultaten zijn nu, naar de mening van directeuren, vooral merkbaar in rustigere groepen en een positiever pedagogisch klimaat. Op dit moment is het nog te vroeg om goed te beoordelen of de interventies effect hebben op de leerresultaten van de leerlingen.

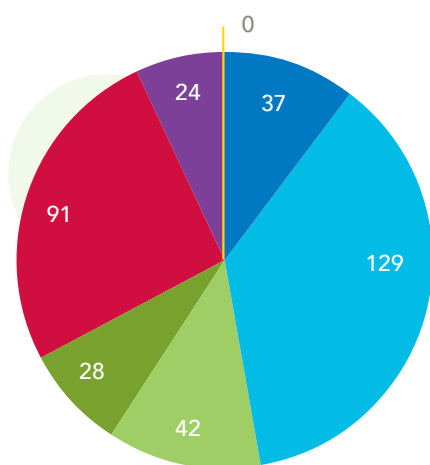
Risico bij de uitvoering is eind 2021 de stijgende uitval van personeel geworden (door corona) en de discontinuïteit in het onderwijsproces. Collega's die gericht op de NPO-plannen werden ingezet, nemen vaak ook groepen of reguliere lessen waar. Tevens is er vaker sprake van situaties waarbij tijdelijk studenten of onbevoegde medewerkers onderwijs moeten verzorgen.

Collectief wordt ingezet op:

- Versterken van het rekenonderwijs, met als doel hogere onderwijsresultaten na verloop van tijd. Hiervoor is een extern bureau benaderd dat per school de analyse en het plan ondersteunt, wordt scholing vormgegeven ten aanzien van de vakdidactiek
- Sturing op onderwijskwaliteit verdiepen en versterken. Dit gebeurt door het versterken van het IB-netwerk, trainen in analysevaardigheden op leerling, klas- en schoolniveau. Verheldering van rollen en attitude ten aanzien van de sturing op kwaliteit

De inzet van middelen op school- en bovenschools niveau, alsmede benoemde interventies, zijn goedgekeurd door de GMR.

De financiële verantwoording van de bestede middelen vanuit het NPO is als volgt:

De totale uitgaven in 2021 zijn € 350 K. Van de totale uitgaven is 16,6% van de middelen ingezet voor inhuur van personeel niet in loondienst.

4. Verbeterprogramma's op specifieke scholen

Op basis van de opbrengsten en analyses is ingaan- de het schooljaar '21-'22 opdracht gegeven tot een verbeterplan voor PWA Randenbroek en De Windroos. Hiertoe is besloten, omdat de eindopbrengsten daar op een laag niveau liggen. Deels kan dit het gevolg zijn van de pandemie en de effecten op deze doelgroep. Het betreft twee scholen met een zeer hoge schoolwe- ging en er is dus sprake van een populatie waarin veel kinderen belemmerende factoren ervaren. Anderzijds behalen deze scholen nu opbrengsten die, ook in rela- tie tot andere scholen met dezelfde weging, laag zijn. Om tot de juiste acties te komen, is in september een interne audit/monitor onderzoek uitgevoerd en eind 2021 een externe audit. De verbeteractiviteiten die hieruit zijn voortgekomen, zullen ook gelden voor 2022.

Extern toezicht

In 2021 heeft de Onderwijsinspectie conform afspraak, toezicht uitgevoerd op de realisatie van het verbeter- plan binnen 't Anker. De inspectie is van oordeel dat aan de herstelopdracht is voldaan en heeft hierover het bestuur en de school bericht. De school voldeed reeds aan de gestelde kwaliteitseisen.

Het bestuur is met de inspecteur ook in overleg getre- den over de opbrengsten van PWA Randenbroek, om- dat deze bij de eindtoets groep 8 beneden het gewens- te niveau waren. Na het overleggen van onderliggende

Verantwoording uitgaven

2021 in € (in '000)

- Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren
- Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren
- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
- Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen
- (Extra) inzet van personeel en ondersteuning
- Ouderbetrokkenheid en digitale technologie
- Overige (deze extra rubriek is uitsluitend bedoeld voor (bestemmings)reserves voor werkloosheidskosten en dotatie aan de voorziening transitievergoeding)

stukken en de gevoerde dialoog, heeft de inspectie besloten geen aanvullend toezicht uit te voeren en de resultaten van zowel de verbeteractiviteiten, als de eindtoets 2022 af te wachten en te beoordelen.

2.1.3 Onderwijsopbrengsten en eindresultaten per school

Onderwijs kent brede doelstellingen op gebied van kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Onze scholen koesteren die brede opdracht en geven daar, gerelateerd aan hun specifieke doelgroepen, invulling aan. Dit is leesbaar en zichtbaar op de websites en in de rapportages van de scholen.

De maatschappelijke opdracht ten aanzien van kwali- ficatie is gegeven in het resultatenmodel, dat namens de overheid door de Onderwijsinspectie gehanteerd wordt. Hierover verantwoorden wij ons in dit verslag.

Als eerste is de 'outcome' daarbij van belang, de kwali- ficatie voor en doorstroming naar het VO. Daarna komt de 'output' aan de orde. De eindopbrengsten van onze basisscholen. Tot slot duiden we tussenopbrengsten in de verschillende leerjaren en de trends die hierin waar- neembaar zijn.

Schooladviezen en uitstroom leerlingen groep 8

Het streven is elke leerling een passend advies te geven dat kansrijk is. In 2021 is de eindtoets groep 8

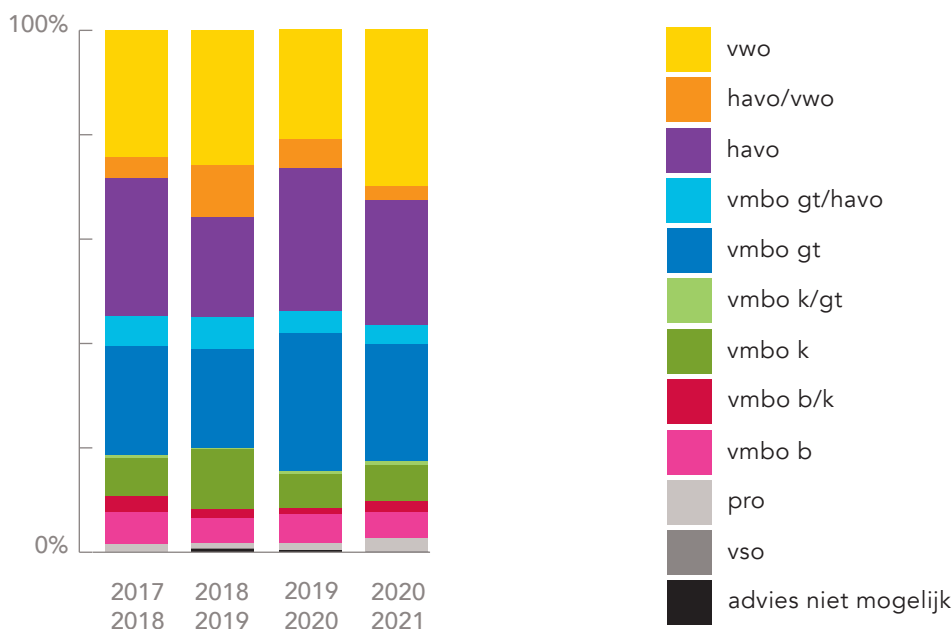
weer afgenomen. Het schooladvies VO kan daarmee heroverwogen worden. De verdeling over verschillende vormen van VO op basis van het gegeven advies, wordt hierna weergegeven voor de gehele PCBO Amersfoort populatie uit leerjaar 8.

Over 2021 is te zien dat de verdeling VMBO ten opzichte van HAVO/VWO bijna gelijk is met 2020. In 2020 heeft geen correctie op basis van de eindtoets plaatsgevonden. Binnen het VMBO is er iets meer basis en kader geadviseerd en iets minder gemengd/theoretische leerweg. Het percentage enkelvoudige HAVO en VWO-adviezen is weer iets hoger dan vorig jaar. Vergelijken met vorig jaar is er iets meer VWO geadviseerd en iets minder HAVO.

De trend in de schooladviezen is in lijn met afgelopen jaren, wat betreft de 'grote' verdeling in VMBO-HAVO-VWO. De schooladviezen konden voorheen vergeleken worden met het landelijk gemiddelde. Daar lag de uitstroom van PCBO Amersfoort steeds iets boven. Gezien de normering op basis van schoolwegingen is deze vergelijking niet eenduidig te maken.

Kansrijk adviseren, juist tijdens de pandemie, is van groot belang. Om deze reden reflecteren de scholen op het geven van passende en stimulerende adviezen voor het VO. Hier is in het schooljaar 2021-2022 mee gestart. Uit de data blijkt dat binnen PCBO Amersfoort bij 28% van de leerlingen het advies en score op de eindtoets exact overeen komt. In 32% van de gevallen ligt het advies boven het behaalde niveau conform de eindtoets, dat advies wordt dan ook vaak gevolgd. Bij 40% van de leerlingen is het advies lager dan de niveauscore op de eindtoets. Bij 26 leerlingen, 5,7% van de leerlingen, is het advies in overleg met ouders/verzorgers naar boven bijgesteld. Deze correctie is zinvol om kansrijk te blijven adviseren. Daarnaast zal dit aspect structureel besproken worden met de leraren in de eindgroepen. Dit om een 'bias' in de advisering zoveel als mogelijk te verminderen.

Schooladvies per jaar

Figuur Schooladvies PCBO Amersfoort per schooljaar

Weging van de onderwijsopbrengsten op de verschillende scholen

Het herziene onderwijsresultatenmodel houdt rekening met aspecten van de leerlingenpopulatie. Dit wordt uitgedrukt in een relatieve schoolweging op basis van gegevens van het CBS. Dit betreft onder meer opleidingsniveau van de ouders, het land van herkomst van de ouders en sociaal-economische omstandigheden. Deze schoolscore loopt van 20 (niet complexe populatie) tot 40 (zeer complexe populatie). Binnen deze schaal is de range 28 tot 32 het landelijk gemiddelde. De spreiding is een indicatie voor de homogeniteit van de populatie. Deze loopt van bijna 1 tot bijna 10. Het landelijk gemiddelde ligt rond 5,9. Lage spreiding betekent een homogene populatie en hoge spreiding staat voor een diverse populatie. In die laatste situatie is sprake van grote verschillen tussen kinderen op dezelfde school en in dezelfde klas.

De Onderwijsinspectie gebruikt bij haar oordeel over de onderwijsresultaten het driejarig gemiddelde van de schoolweging om daar de opbrengsten tegen af te zetten. De spreiding gebruikt de Onderwijsinspectie niet bij het vaststellen van haar oordeel. Het speciaal basisonderwijs, binnen PCBO Amersfoort is dit de KWS, kent geen schoolweging of spreiding.

Ongeacht schoolweging en spreiding, dient 85% van de leerlingen het fundamenteel (1F) niveau te behalen. Op basis van de schoolweging wordt bepaald welk percentage van de leerlingen het streefniveau (2F/1S) dient te behalen. Deze twee typen referentieniveaus zijn vastgesteld voor lezen, taalverzorging en rekenen.

De eindresultaten, op basis van de data betreffende alle leerlingen binnen PCBO Amersfoort, liggen 10,5% boven de signaleringswaarde (85%) van het fundamenteel niveau en 13% boven het voor PCBO Amersfoort berekende gemiddelde streefniveau van de gezamenlijke scholen. Vanaf het schooljaar '17-'18 was een stijgende trend waar te nemen in de totaalscore van de onderwijsopbrengsten voor de gehele stichting.

In de resultaten '20-'21 zien we ten opzichte van '18-'19 een wat lager percentage leerlingen dat het fundamenteel niveau voor lezen en rekenen heeft bereikt (2,3% en 2,2%). Tegelijkertijd is het percentage leerlingen dat op deze vakgebieden de streefniveaus behaald heeft, hoger (0,5% en 2,0%). De verschillen tussen de leerlingen onderling zijn op deze twee domeinen dus groter geworden ten opzichte van het vorige meetmoment van vóór de pandemie. Voor het domein taal is deze trend niet aanwezig. Deze sterkere spreiding komt overeen met waarnemingen van de professionals. Verschillen tussen kinderen nemen toe tijdens de pandemie.

Onderwijsresultaten PCBO Amersfoort (435 lln. leerjaar 8 in 2021)

Domein	Niveau	Norm%	20/21	18/19	17/18
Totaal	1f	85%	95,5%	94,2%	91,9%
	2f/1s	50,4% *	63,3%	61,9%	57,2%
Lezen	1f		96,8%	99,1%	98,2%
	2f/1s		77,7%	77,2%	77,2%
Taal	1f		96,8%	97,1%	92,9%
	2f/1s		63,5%	64,0%	60,4%
Rekenen	1f		90,6%	92,8%	90,6%
	2f/1s		50,6%	48,5%	50,8%

*gemiddeld streefniveau voor PCBO Amersfoort gebaseerd op de verschillende streefniveaus voor de 12 scholen.

In de bovenstaande tabel zijn de toetsresultaten weergegeven van alle leerlingen van PCBO Amersfoort in groep 8 over de schooljaren 17/18, 18/19 en 20/21 in schooljaar 19/20 is er geen eindtoets afgenomen.

20

Schoolweging en signaalwaarde van de PCBO-scholen

	3 jaar gem.	Weging 20-21	Spread. 20-21	School- groep	Sign. wrd. 1F	School score	Sign. wrd. 1S/2F	School score
De Bolster	21,31	21,61	5,36	20 - 21	85%	97,2%	66,8%	79,2%
De Berkenschool	25,82	25,92	5,98	25 - 26	85%	98,7%	55,1%	66,2%
PWA Beekenstein	25,71	25,31	7,10	-	85%	97,0%	55,1%	69,2%
De Wonderboom	26,57	26,54	6,23	26 - 27	85%	97,3%	53,6%	70,1%
Gabrie Mehenschool	26,57	26,64	6,00	-	85%	93,3%	53,6%	58,0%
De Vuurvogel	26,93	26,85	6,17	-	85%	95,9%	53,6%	59,0%
Kon-Tiki	27,44	27,14	6,54	27 - 28	85%	95,7%	52,1%	61,2%
't Anker	27,96	27,68	7,72	-	85%	95,8%	52,1%	61,9%
De Zonnewijzer	28,94	28,84	6,58	28 - 29	85%	98,2%	50,6%	62,2%
De Parkschool	30,76	30,45	7,17	30 - 31	85%	93,0%	47,3%	57,4%
De Windroos	36,71	37,00	6,17	36 - 37	85%	86,7%	35,7%	40,8%
PWA Randenbroek	38,70	38,51	5,01	38 - 39	85%	84,0%	32,1%	30,9%

Gekoppeld aan de norm voor de functioneringsniveaus, is waar te nemen dat resultaten over de gehele populatie op gebied van rekenen lager zijn dan die op andere vakgebieden. Om deze reden is dit vertaald naar doelen en acties in de NPO-plannen.

PCBO Amersfoort kent één school, De Bolster, met een zeer lage weging en een weinig complexe leerlingenpopulatie.

Daarnaast zijn er twee scholen die een zeer complexe leerlingenpopulatie en dus zeer hoge weging hebben: dit betreffen PWA Randenbroek en De Windroos.

Bij de andere scholen is de complexiteit rond het landelijk gemiddelde en beweegt zich tussen 25 en 31.

De PCBO-scholen kennen een relatief hoge mate van diversiteit. Dit betekent dat binnen de schoolpopulatie en binnen de groepen, grote verschillen tussen leerlingen bestaan. Deze spreiding is het grootst op 't Anker, daarna op de Parkschool en op PWA Beekenstein. De homogeniteit is het grootst op PWA Randenbroek en op De Bolster. Meer spreiding en diversiteit betekent dat de leraar en het team zich meer moet inspannen om elke leerling op het juiste niveau en op passende wijze onderwijs te bieden.

De eindopbrengsten over de laatste 3 meetmomenten liggen voor alle scholen boven de signaleringwaarde voor het fundamenteel niveau, behalve voor PWA Randenbroek.

De eindopbrengsten over de laatste 3 meetmomenten liggen voor alle scholen boven het schoolspecifieke streefniveau, behalve voor PWA Randenbroek.

De meeste PCBO-scholen behalen opbrengsten die zich rond het gemiddelde van de betreffende schoolgroep bevinden. Op de fundamentele, dan wel de streefdoelen, behalen de Berkenschool, de Bolster, PWA Beekenstein en de Wonderboom, onderwijsopbrengsten die boven het driejaars gemiddelde van de schoolgroepen liggen. De Gabriele Mehenschool behaalt resultaten die onder het gemiddelde voor de schoolgroep gelden.

Opbrengsten per domein voor PCBO Amersfoort

Op het gebied van lezen behaalt het hoogste percentage leerlingen de streef- dan wel de fundamentele doelen.

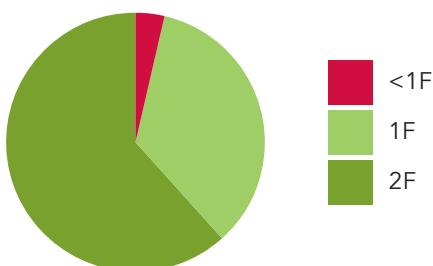
Wat taalverzorging betreft is ook sprake van een hoog percentage dat fundamentele doelen dan wel de streefdoelen behaalt.

Wat het domein rekenen betreft is winst te behalen: 10% van de leerlingen behaalt het fundamentele niveau hier nog niet. De streefdoelen wordt door een kleine 50% van de leerlingpopulatie uit groep 8 behaald.

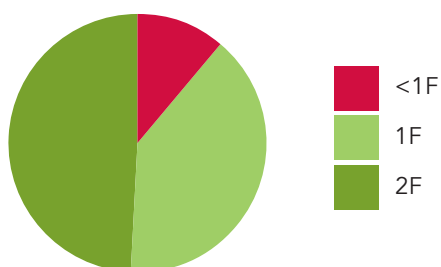
Dit signaal heeft geleid tot een brede aanpak op zowel de scholen als collectief niveau. Hier worden o.a. de NPO-middelen voor ingezet.

Deze cirkeldiagrammen toont de resultaten van de eindtoets groep 8 per domein.

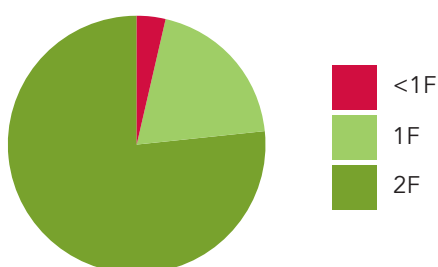
Referentieniveau taalverzorging totaal

Referentieniveau rekenen totaal

Referentieniveau lezen totaal

In het najaar 2021 is op PWA Randenbroek en op De Windroos een aanvullende audit uitgevoerd. Dit omdat PWA Randenbroek op het driejaarsgemiddelde onder de signaleringswaarde van de Onderwijsinspectie is gekomen. Voor de Windroos geldt dat de resultaten over het schooljaar 2020-2021 op een lager niveau liggen. Op beide scholen wordt een verbeterplan opgesteld en uitgevoerd. Dit zal ook 2022 beslaan. Gezien de trend in de resultaten van de Gabriele Mehen-school, die onder het gemiddelde liggen voor de betreffende scholengroep en boven de signaleringwaarde, is op deze school op basis van een interne analyse, ook een verbeterplan opgesteld en eind 2021 tot uitvoer gebracht. Dit met als doel de komende jaren de onderwijsresultaten op een hoger niveau te brengen.

Tussenopbrengsten groep 1-7

De resultaten op de E-toetsen van de leerjaren 3 tot en met 7 in juni 2021, laten zien of de resultaten zich volgens verwachting ontwikkelen, per groep en per domein. Dit jaar, met discontinuïteit in het onderwijsproces, leverde het volgende beeld op:

- Relatief hoog opbrengstniveau voor technisch lezen en spelling
- Wat lagere opbrengsten bij begrijpend lezen en rekenen. De leerjaren 3 en 5 behalen relatief hoge scores en leerjaar 7 relatief laag
- Vergeleken met 2020 zijn de resultaten technisch lezen gestegen. Begrijpend lezen laat een daling zien
- De resultaten in leerjaar 3, die vorig jaar stevig onder druk stonden door het afstandsonderwijs, zijn nu over de hele linie gestegen
- De resultaten van groep 7, die vorig jaar ook onder druk stonden, laten een vergelijkbaar niveau zien

Ook op basis van deze gegevens wordt ingezet op het domein rekenen. Daarnaast wordt op diverse scholen een specifieke aanpak voor de leerjaren 7-8 ingezet. De leerlingen in deze jaren profiteren minder van de gericht aanpak tijdens de crises dan de leerlingen in de lagere leerjaren.

De gedetailleerdere onderwijsrapportage wordt jaarlijks opgemaakt en besproken met het management, de medezeggenschap en Raad van Toezicht.

2.1.4 Passend onderwijs en programmatische zaken

Passend onderwijs

De maatschappelijke opdracht alle leerlingen onderwijs te bieden dat past bij hun mogelijkheden, sluit aan op onze eerste 2 focuspunten en is met name gericht op inclusie en talentontwikkeling.

Om passend onderwijs te realiseren voor kinderen met specifieke onderwijskundige vragen, bieden scholen de basisondersteuning aan. Voor extra ondersteuning wordt samengewerkt binnen het samenwerkingsverband SWV de Eem.

De inzet van de middelen van SWV de Eem is in eerste instantie gericht op de realisatie basisondersteuning. PCBO Amersfoort ontving in 2021 een bijdrage van € 105 per leerling, totaal € 408 K. voor het versterken van de basisondersteuning. De basisondersteuning is met name gericht op: scholing, aanvullende diagnostische vaardigheden, inzet van specialistische medewerkers. Dit richt zich vooral op dyslexie, rekenen, sociale vaardigheden en gedrag.

Aanvullend kan er voor specifieke (groepen) leerlingen een arrangement worden aangevraagd. Dit beschrijft de onderwijsbehoefte en kent daar middelen en mogelijkheden aan toe. Op de Windroos en PWA Randenbroek is dit, na aanvraag in 2020, gedurende 2021 ingezet. Ook de speciale groep op De Parkschool wordt deels vanuit een aanvullend arrangement bekostigd.

Deze groep van 12 kinderen is eind 2021 ontbonden en een groot deel van de kinderen is of bij Parkschool of bij de KWS ingeschreven op basis van de onderwijsbehoefte.

In geval van visuele of auditieve beperkingen worden individuele arrangementen toegekend door respectievelijk Bartiméus en Auris.

In 2021 is € 311 K ontvangen voor het uitvoeren van arrangementen op de verschillende scholen van PCBO Amersfoort.

Om talenten van kinderen te stimuleren en passend onderwijs breed vorm te geven, kennen we binnen PCBO Amersfoort enkele specifieke doelgroepen en voorzieningen. Dit zijn:

- Leerlingen die door zouden kunnen stromen naar VMBO-t of HAVO, maar ondersteuning op het gebied van taal nodig hebben om dit te realiseren. In de leerjaren 7 en 8 kunnen zij gebruik maken van TAALent: dit houdt in dat er wekelijks 2 uur extra taalonderwijs wordt geboden om hen hierin te steunen en te ontwikkelen.
- Leerlingen die naar verwachting doorstromen naar VMBO-b, praktisch ingesteld zijn en steun in hun zelfbeeld en positieve waardering van de eigen competenties behoeven. Voor hen is in samenwerking met Het Element de Pr8chtklas beschikbaar. Gedurende een middag per week ontdekken zij hun (praktische) talenten in een rijke omgeving op het VO. Daarbij is sprake van specifieke waardering van deze talenten en het versterken van het eigen zelfbeeld ten aanzien van deze talenten.
- Hoogbegaafde kinderen die naast het reguliere aanbod op de basisschool nog extra uitdaging nodig hebben. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden beschikbaar zoals het compacten van leerlijnen, Plusklas op schoolniveau, bovenscholse Plusklas i.s.m. het Farelcollege. Ook wordt er in Nieuwland vanuit

de Wonderboom een wijkbrede aanpak voor deze doelgroep ontwikkeld, ondersteund door een subsidie van het ministerie van OCW en in samenwerking met SWV De Eem

- Kinderen van asielzoekers gaan binnen 3 maanden nadat ze in Nederland zijn aangekomen, naar school. Gedurende het eerste jaar volgen zij onderwijs in een internationale taalklas op De Wereldwijzer van stichting Meerkring. De kinderen stromen vervolgens door naar de school van hun keuze en worden daar begeleid
- Amersfoort heeft een asielzoekerscentrum met gezinsfunctie. Zij vinden hier hun plek en verbinden zich via onderwijs met een school ondanks dat ze lang in het centrum moeten blijven wonen. Dit leidde ook dit jaar, als gevolg van betrokkenheid van de schoolgemeenschap met deze gezinnen, tot acties rondom dreigende uitzettingen, zoals onder meer het geval was rondom PWA Beekenstein.

Internationaal onderwijs

De gemeente Amersfoort heeft in haar collegeprogramma de ambitie verwoord om de mogelijkheid van internationaal onderwijs te willen verkennen. De PO-besturen in de stad hebben in het bestuurlijk overleg met de gemeente een bredere onderwijsagenda geagendeerd. Internationalisering wordt door de besturen verkend o.a. door een mondiale oriëntering voor een brede doelgroep te willen ontwikkelen. Dit kan eventueel in combinatie met een afdeling voor internationaal onderwijs worden vormgegeven in de toekomst.

2.1.5 ICT en onderwijs

In 2021 is op ICT gebied gewerkt aan de volgende doelen.

- Herijken ICT beleid: naar aanleiding van Covid-19 en andere inzichten als het gaat om digitale geletterdheid
- Er is een kwaliteitskaart afstandsonderwijs ontwikkeld, waarbij de minimale norm voor het aanbieden van online en afstandsonderwijs stichtingsbreed is vastgelegd
- Er is een opleidingsplan ontwikkeld voor de periode van 2 jaar voor de I-Coaches. Doel van dit opleidingsplan is kennis en vaardigheden overdragen. De opleiding wordt afgerond met een certificaat. Gedurende de opleiding wordt ook gewerkt aan de uitrol en bijstelling van het ICT beleid op de school
- Aantrekken bovenscholings ICT coördinator / beleidsmedewerker, waarbij de focus is verlegd van een enkel technische functie naar onderwijs en onderwijsadvies
- Verdere implementatie Office 365, bestaand uit de inrichting, gebruikersafspraken, inrichting en in gebruik name Intranet/SharePoint en het beschikbaar stellen van stichtingsinformatie voor alle medewerkers binnen de stichting
- Er is geïnvesteerd in hardware en software voor leerlingen en medewerkers ten behoeve van het online en hybride onderwijs
- Aanbestedingstraject print- /kopieermachines.

2.1.6 Klachtenbehandeling

Met de externe vertrouwenspersonen wordt jaarlijks geëvalueerd. Opvallende zaken en eventuele trends worden in dialoog tussen bestuur en vertrouwenspersonen besproken. Er zijn in 2021 geen formele klachten ingediend.

2.2 Mensen

Ons vierde focuspunt gericht op goed werkgeverschap en elke collega tot haar/zijn recht laten komen, geven we vorm vanuit het domein HR. Medewerkers nodigen we uit zich professioneel verder te kunnen ontwikkelen en we stimuleren en faciliteren dit.

2.2.1 Ontwikkelingen

De pandemie heeft naast invloed op onderwijscontinuïteit en -kwaliteit ook stevig impact gehad op de medewerkers. Schoolsluitingen en de hybride vormen van onderwijs deden een groot beroep op de flexibiliteit en de creativiteit, dit bood kansen en deed een beroep op praktische kwaliteiten die sterk aanwezig zijn. Ook was sprake van hogere belasting en meer uitval van collega's. De beschikbaar gestelde NPO-middelen hebben twee effecten; enerzijds biedt dit collega's kansen tot ontwikkeling en inzet van specifieke kennis en vaardigheden, anderzijds bracht dit de basisbezetting in de teams verder in het nauw omdat er nog meer vacatures ontstonden en de mobiliteit toenam.

Er was reeds sprake van een lerarentekort en over 2021 zien we recordaantal vacatures. Dit geldt voor het gehele publieke domein en aanpalend is dit ook zeer hoog in de kinderopvang. Het tekort betreft in het onderwijs zowel leraren als schoolleiders. Het lerarentekort kent ook een regionaal karakter. In Amersfoort was het tekort relatief beperkt ten opzichte van de Randstad t/m 2020, onder andere door de NPO-middelen is dit nu toegenomen.

In 2021 is op basis van ons koersplan en de situationele en omgevingsfactoren het HR beleid meer in samenhang gebracht. Daartoe zijn een aantal strategische punten geformuleerd. Daarmee draagt HR bij aan het realiseren van de doelstellingen en de ambities van PCBO Amersfoort. Deze punten zijn:

1. Inzicht in de kwalitatieve en kwantitatieve meerjaren personeelsbehoefte, strategische personeelsplanning, met als doel om te zorgen voor voldoende goed gekwalificeerd en gemotiveerd personeel.
2. Het flexibeler en soms (tijdelijk) anders inrichten van het onderwijsproces is noodzakelijk om de continuïteit en de kwaliteit te kunnen borgen.
3. Het intern opleiden van medewerkers wordt uitgebreid o.a. door meer collega's intern op te leiden in m.b.v. gedifferentieerde programma's (kweekvijvers) o.a. gericht op directeuren in opleiding en (vak)specialisten.
4. Leiderschap van de schoolleider en eigenaarschap van elke professional. De schoolleider realiseert

de stichtingsbrede opdracht op de school en is van cruciaal belang voor de visie, de kwaliteit en de teamsamenstelling op de scholen. Om die reden is positionering en opleiden van de schoolleider van cruciaal belang.

2.2.2 HR beleid op deelgebieden

Wat is er in 2021 gerealiseerd op de verschillende HR thema's:

Vinden, binden en boeien

- Het werving- en selectiebeleid is vernieuwd en de "werken bij"-site van PCBO Amersfoort is ingericht ten behoeve van profilering op de arbeidsmarkt en om werving- en selectieprocedures vlot en professioneel te laten verlopen.
- In het kader van profilering van de scholen is ingezet op de arbeidsmarkt en arbeidsmarktcommunicatie. Hierbij worden de unieke punten van de school uitgelicht en in beeld gebracht. De communicatie-uitingen worden vervolgens afgestemd op dit profiel.
- Intranet is ingericht en gelanceerd. In de Intranet-/Sharepoint-omgeving is een intern communicatie- en informatie-platform gecreëerd. PCBO Amersfoort biedt via de link 'Naar het intranet' een intern, besloten platform met informatie, nieuws, thema's met als doel medewerkers te informeren, motiveren, inspireren en verbinden met de organisatie.

HR als middel voor onderwijskwaliteit

- De samenwerking met de Marnix academie intensificeert door versterking van het relatiebeheer en het inzetten van 4 instituutopleiders om de verbinding theorie-praktijk te versterken. Bij de overgang van student PABO naar starter, wordt nauw samengewerkt met de Marnix academie en andere schoolbesturen in de regio. Voor de schoolopleiders en mentoren zijn diverse trainingsactiviteiten georganiseerd.
- De kweekvijvers zijn uitgebreid door het inrichten van een kweekvijver voor startende schoolleiders, het opleiden van onderwijsassistenten tot leerkracht en het uitbreiden van de zij-instroom. Ook wordt onderzocht of er een kweekvijver voor expertise rollen kan worden ingericht.
- Interne structuur van netwerken is verstevigd waar mogelijk. In 2021 is er een opleidingsplan ontwikkeld met een looptijd van 2 jaar voor de I-Coaches. Doel van het opleidingsplan is een doorgaande ontwikkellijn inzetten, waarbij de I-Coaches naast kennis ook praktijkervaring op doen. Aan het eind van de periode van 2 jaar wordt een certificaat toegekend. Het netwerk interne coaches professionaliseert zich en wordt op dit moment uitgebreid. De leden van de onderwijsnetwerken; intern begeleiders, hoogbegaafdheid en het jonge kind hebben de ontwikkelpunten van hun school geïnventariseerd. Binnen het eigen netwerk zijn de punten geprioriteerd. Op basis daarvan hebben de netwerken elk een vierjarenplan in concept opgesteld en aangeboden aan het beleidsteam Onderwijs.

- De planning en verantwoordingsgesprekken en de samenwerking binnen de P&V-groepen is in 2021 verder geïntensiveerd en geoptimaliseerd

Verhogen vitaliteit en verminderen van verzuim

In 2020 en 2021 is het programma "Verhogen vitaliteit en verminderen verzuim" (VV&V) ontwikkeld en ingezet. Dit is ook over 2021 succesvol geweest, dit is zichtbaar in de verzuimcijfers over deze jaren. Over 2021 zijn de volgende resultaten te benoemen:

- Rondom Covid-19 is ingezet op extra ondersteuning en het faciliteren van schooldirecteuren en leerkrachten door bevordering van onderwijscontinuïteit door sneltesten beschikbaar te stellen, voorrangsopties voor onderwijspersoneel bij de GGD, inzet van externe partijen om snel op Covid-19 te testen. In voorkomende situaties werd –bij het ontbreken van vervangers- het onderwijs zodanig georganiseerd, dat de kwaliteit kon worden gewaarborgd.
- Daling van het verzuimpercentage over 2021 ondanks dat landelijk sprake is van een stijging (zeker binnen het publieke domein). Dit o.a. door de continue aandacht die er is voor verzuim en de borging van acties. En door situationele begeleiding door de bedrijfsarts en de HR manager van de scholen met een hoger verzuimpercentage.

Beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag
Wanneer een medewerker niet langer bij PCBO in dienst is en een WW-uitkering ontvangt, komen de werkloosheidskosten voor rekening van het bestuur. Het bestuur kan deze laten vergoeden door het Participatiefonds. Daarvoor moet worden aangetoond dat er sprake was van goed werkgeverschap. PCBO is hiervoor verplicht verzekerd bij het fonds. PCBO kende door correcte naleving gedurende 2021 geen eigen wachtgelden.

Prestatiebox en werkdrukvermindering

De baten inzake de prestatiebox bedragen in 2021 (tot en met juli) € 456 K. Conform het financieel beleid is dit budget besteed aan professionalisering. Werkdrukvermindering is een landelijk bepaald beleidsdoel. De werkdrukmiddelen zijn daartoe op de scholen gealloceerd. Daarmee bepaalt elk team de vormgeving van dit beleid schoolspecifiek. Na dialoog wordt er per school een plan opgesteld, dit is gekoppeld aan het formatieplan van de school. Het bestedingsplan wordt aan de P-MR voorgelegd.

Over de stichting heen worden de middelen die beschikbaar zijn gesteld € 817 K. volledig ingezet op personeel. Het betreft niet alleen onderwijzend personeel zoals vakleerkrachten er wordt ook gebruik gemaakt van de inzet van onderwijsassistenten en ander ondersteunend personeel waaronder de eventmanager om daarmee de leerkrachten te ontlasten. Ook wordt een deel gebruikt om de bezetting teambreed te vergroten en klassen te verkleinen.

Inzet van werkdrukmiddelen in 2021 (in € 000's)

	Besteed bedrag 2021
Personeel	871
Materieel	0
Professionalisering	0
Overige	0
Totaal	871

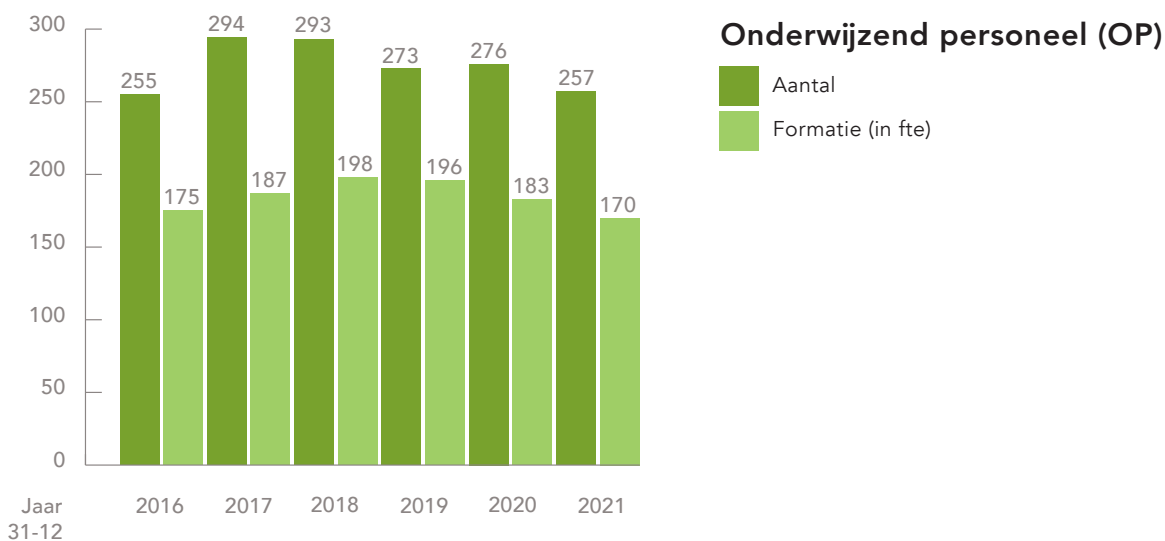
2.2.3 HR cijfers

Basisgegevens personeel

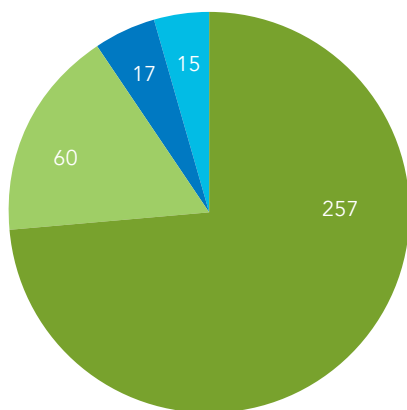
FTE en aantal medewerkers

Onderstaande tabellen bevat informatie over de medewerkers die over de periode 2016 tot 31 december 2021 werkzaam zijn, of zijn geweest, bij PCBO Amersfoort. Hierbij wordt de verdeling tussen OP en OOP in beeld gebracht aan de hand van de leeftijdsopbouw.

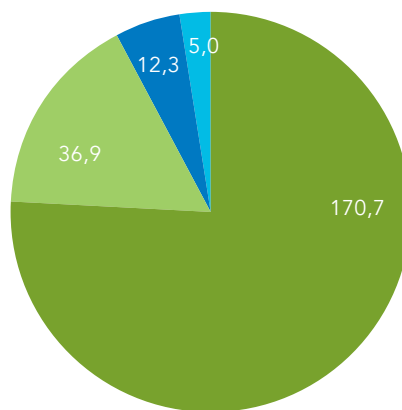
In onderstaande tabellen worden de medewerkers per 31 december over de verschillende jaren weergegeven. Dit is in aantal voor 2021 (349,0) en in fte (224,9) weergegeven. Vervolgens wordt er onderscheid gemaakt in directie, OP, OOP. Op de volgende pagina staan de verhoudingen man-vrouw, L10-L11 weergegeven. Tot slot nog informatie over in- en uitstroom en startende leerkrachten.

Functiecategorie OP, LIO, OOP, directie

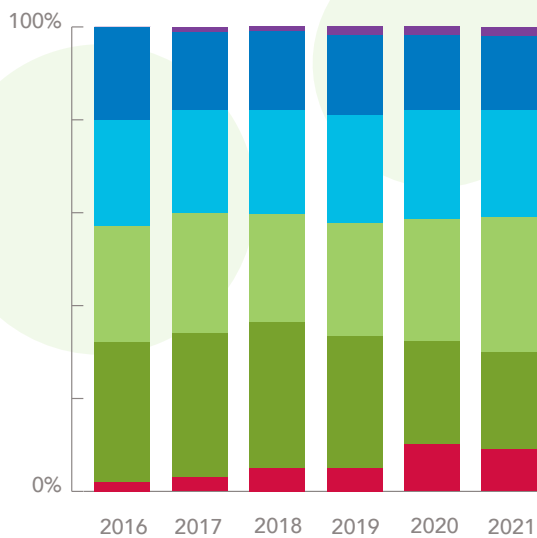

Aantal personen per 31 - 12 - 2021

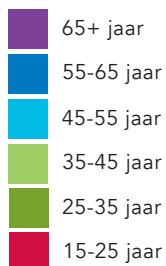

Aantal Fte per 31 - 12 - 2021

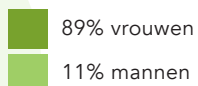

Leeftijdsopbouw medewerkers PCBO Amersfoort

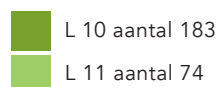

Verhouding man/vrouw

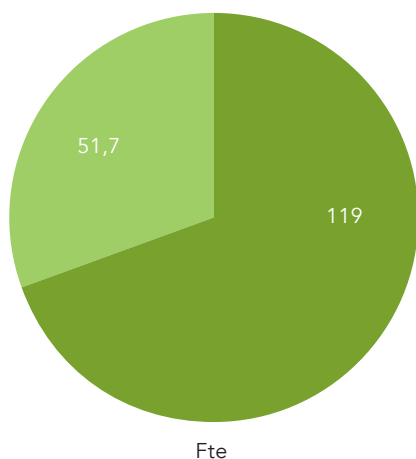

27

Verhouding leraar L10 / leraar L11

L10 staat voor salarisschaal Leraar L10
L11 staat voor salarisschaal Leraar L11

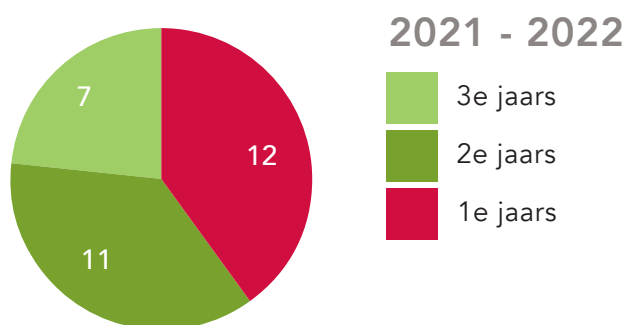
Overzicht instroom – uitstroom medewerkers

In onderstaande tabel wordt de in- en uitstroom van medewerkers in beeld gebracht.

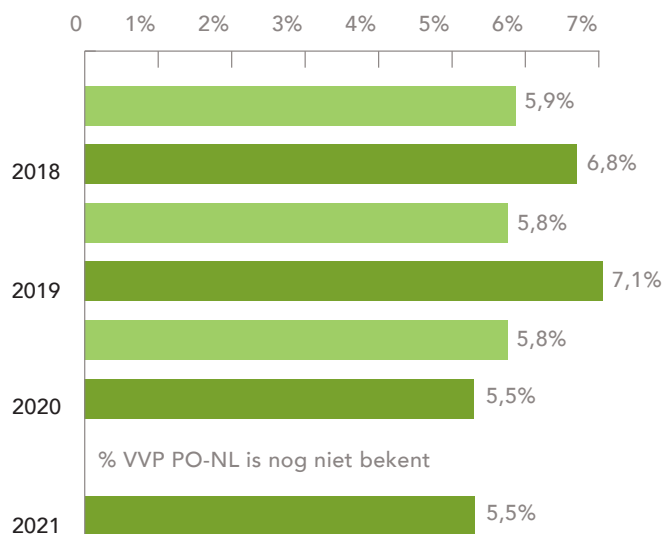
	Instroom aantal	Uitstroom aantal
2019	28	56
2020	64	38
OP	40	29
OOP	4	6
Directie	3	4
LIO als werknemer	17	n.v.t.
2021	75	85
OP	32	54
OOP	24	10
Directie	2	3
LIO als werknemer	17	18

28

Startende leraren

Binnen PCBO volgen de startende leraren de eerste drie jaar een begeleidingsprogramma. In totaal zijn er 30 leraren die dit programma volgen.

Verzuimcijfers

Verzuim % VVP PO-NL

Verzuim % VVP PCBO Amersfoort

PO-NL: de landelijke cijfers in het basisonderwijs (PO) onderwijzend personeel

PCBO: betreft de cijfers PCBO Amersfoort

Overzicht verzuim en vervanging

	PO-NL 2018	PCBO 2018	PO-NL 2019	PCBO 2019	PO-NL 2020 ⁽¹⁾	PCBO 2020 ⁽²⁾	PCBO 2021
Verzuim% VVP	5,9%	6,8%	5,8%	7,1%	5,8%	5,5%	4,9%
Meldingsfrequentie	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9	0,95	1,05
Gem. verzuimduur	22	21,71	21	26,73	23	29,92	15,81
% nul verzuim		42,72	49	55,73	50	60,08	55,80
Vervangings %	nb	68%	nb	74%	nb	61%	47%
Vervangingskosten	nb	€ 662.323	nb	€ 696.264	nb	€ 510.264	€ 356.469

(1) Cijfers zijn in het najaar van 2021 gepubliceerd

(2) Voortschrijdend verzuim% over 12 maanden

2.3 Middelen

Financieel is het jaar 2021 een bijzonder jaar. De jaarrekening 2021 laat een positief resultaat zien van 1,9 mio. Begroot was +/- € 118 K. Traditie in onderwijs zijn inmiddels de aanvullende beschikkingen voor de reguliere bekostiging die gedurende het jaar worden toegekend. In de begroting was hier een schatting voor opgenomen van 1,6% (€ 245 K). De totale aanvullende bekostiging waarvan beschikkingen werden ontvangen (waaronder vergoeding personeel, materieel, onderwijsachterstandenbeleid, bijzondere bekostiging, arbeidsmarkttoelage en een kleine groeibekostiging) bedroegen in totaal € 574 K. Het hogere resultaat wordt verder voornamelijk veroorzaakt door de aanvullende middelen van subsidies (€ 437 K) en het Nationaal Programma Onderwijs (€ 1,1 mio). Daarbij komt dat een aantal lasten lager zijn dan begroot onder andere lagere personele lasten van onder andere vervanging en verlof en hogere uitkeringen voor personeel. Het eigen vermogen is gestegen naar € 8.1 mio en de liquide middelen naar 9,8 mio.

2.3.1 Financieel beleid

Een groot deel van de inzet van middelen ligt op de korte en middellange termijn vast. Dit betreft personele verplichtingen, overige contractuele afspraken en het leeuwendeel van de huisvestingslasten.

Naast de inzet van personeel, ligt bij de vrij besteedbare middelen de focus op het verwezenlijken van de ambities uit ons koersplan. Met name de bekostiging via het budget Personeel en Arbeidsmarktbeleid en de Prestatiebox (tot en met 31 juli 2021), biedt financiële ruimte voor professionalisering en activiteiten in de beleidsdomeinen Onderwijs, HR en ICT.

PCBO Amersfoort hanteert het principe van sturing op middelen door de scholen zelf, met inachtneming van de kaders die hiervoor zijn opgesteld. De mogelijkheid een begrensde reserve te vormen op schoolniveau, stimuleert doelgerichte besteding en enig ondernemerschap anderzijds. Baten en lasten die schooldirecties zelf kunnen beïnvloeden, maken deel uit van het materiële budget (bijv. medegebruik gebouw, leermiddelen, kopiëren, klein onderhoud etc.). Door de school gegenereerde extra inkomsten worden toegevoegd aan de schoolbegroting.

Allocatie van de middelen naar schoolniveau is vastgelegd in het financieel beleid. Voor zowel baten als lasten is vooraf bepaald of deze een school overstijgend karakter hebben. Dit betreft activiteiten, voorzieningen of aankopen die niet school-gebonden zijn, waar de school niet voor verantwoordelijk voor wordt gehouden of die betrekking hebben op de professionalisering van het management. Deze worden gezamenlijk gedragen en gedekt vanuit het PAB.

Voor een viertal scholen worden onderwijsachterstandsmiddelen ontvangen. Deze middelen worden ingezet voor het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden die het gevolg zijn van factoren gelegen in de thuissituatie van kinderen, dit zijn scholen met hoog complexe populatie. De inzet van deze middelen vindt voornamelijk plaats door extra ondersteuning in de klassen, alsmede specifieke ondersteuning van individuele leerlingen.

Het bestuur beoordeelt de vermogenspositie van de stichting op basis van twee indicatoren:

1. de bandbreedte voor het weerstandsvermogen is gesteld op drie procentpunten onder of boven het sectorgemiddelde voor besturen met een vergelijkbare omvang
2. het minimaal benodigde kapitaal en eigen vermogen.

Genoemde indicatoren hebben een signalerende functie. In de continuïteitsparagraaf is een toelichting opgenomen over de maatschappelijke dialoog bij de omvang van het vermogen en wat de gevolgen zijn van de meerjarenbegroting op de omvang van het vermogen in de komende jaren.

2.3.2 Huisvesting

De 13 scholen van PCBO Amersfoort zijn gehuisvest in 13 schoolgebouwen, waar PCBO Amersfoort juridisch eigenaar van is, en 3 multifunctionele accommodaties (MFA's) waar de gemeente economisch en juridisch eigenaar van is.

PCBO Amersfoort is lid van de coöperatie Samenfoort PO U.A. die de zorgplicht inzake nieuwe onderwijs-huisvesting uitoefent. De coöperatie zal economisch eigenaar worden van de nieuwe schoolgebouwen. Het juridisch eigendom blijft bij de schoolbesturen.

Binnen deze context bepaalt PCBO Amersfoort de eigen inzet en strategie ten aanzien van huisvesting om enerzijds ouders en leerlingen zo goed mogelijk bedienen, anderzijds een toekomstbestendig scholenbestand te behouden tegen redelijke kosten.

Ontwikkelingen en realisatie in 2021

In 2021 is de interne huisvestingsanalyse afgerond. Deze vertaalt zich naar een factsheet per schoollocatie, waarmee analyse en investeringen gediend zijn. Tevens is op bestuursniveau gerapporteerd. Grondslag is de schouw van alle locaties en analyse van beschikbare data. Dit heeft geleid tot gedetailleerd inzicht in de situatie per gebouw, evenals het besluit om in 2021 al te investeren in duurzaamheid (LED-verlichting en zonnepanelen). Deze analyse heeft ook zichtbaar gemaakt dat de huisvestingsratio op basis van de bestaande panden nauwelijks te beïnvloeden is. De maatregelen dienen optimalisatie van de huisvestingsportefeuille.

LED-verlichting is aangebracht op de Berkenschool, Gabrie Mehenschool, de Zonnewijzer en de Bolster. Zonnepanelen zijn geïnstalleerd op PWA Beekenstein, PWA Randenbroek, de Berkenschool en Gabrie Mehenschool. Dit wordt afgerond in 2022.

Het meerjarenonderhoudsplan is geactualiseerd voor de periode 2022-2061, hierop is de dotatie aan de voorziening groot onderhoud vanaf 2022 gebaseerd. De wijziging in toepassing van de verslaggevings-regels omtrent de voorziening groot onderhoud, is opgenomen in de risicoparagraaf.

In 2019 is gestart met de voorbereiding voor nieuwbouw van 4 schoolgebouwen in de wijk Schothorst. Er vindt een intensieve samenwerking plaats tussen de verschillende schoolbesturen in deze wijk ten aanzien van de communicatie naar de wijk, de tijdelijke huisvesting, het bouwmanagement en de realisatie van nieuwe schoolgebouwen.

In 2021 is het ontwerp van het uniform basisgebouw gerealiseerd. De oplevering van de Parkschool/KWS staat gepland voor 2023. Het voorlopig ontwerp wordt met ingang van 2022 gestart. Daarbij zal hier een kindcentrum worden ontwikkeld.

Gedurende 2021 zijn opties voor de toekomstige onderwijshuisvesting in het Soesterkwartier verkend. In 2022 zal, na toewijzing van locaties, gestart worden met de voorbereiding voor nieuwbouw van 3 scholen, waaronder 't Anker.

Sinds 2020 is de ventilatie van schoolgebouwen, als gevolg van de pandemie, volop in beeld gekomen en met de gemeente Amersfoort verkend ten aanzien van aanvullende investeringen. Deze waren zeer omvangrijk en financieel onhaalbaar. Gesteld is, en blijft, dat de ventilatie dient te voldoen aan de minimale eisen, zoals vermeld in het bouwbesluit. Het vigerende bouwbesluit is van 2012. Er is een onderscheid in nieuwbouw en bestaande bouw, (conform NEN8087). Voor gebouwen van vóór 2012 mag de benodigde ventilatie door infiltratie/open ramen komen. De scholen zijn hierop getoetst en waar nodig zijn bouwkundige maatregelen getroffen. Het ventileren heeft een indirecte relatie met CO₂ en warmteontwikkeling. Zij maken echter geen direct onderdeel uit van de ventilatie-eis zoals gesteld in het bouwbesluit. Het bestuur heeft eind 2021 besloten om een CO₂-meter aan te laten brengen in elk lokaal en gebruikers hiermee sturingsmogelijkheden te geven, realisatie hiervan vindt plaats in Q1 2022.

Beheer

PCBO Amersfoort wordt door Anculus BV ondersteund bij het beheer van de schoolgebouwen. Deze ondersteuning bestaat uit periodieke inspectie, het meerjarenonderhoudsplan (MOP) en dat geplande en geaccordeerde onderhoudswerkzaamheden tijdig uitgevoerd worden via een bestuurlijk mandaat. Zij behartigen eveneens klachtenafhandeling (klein onderhoud, vandalisme, schade), inkoopcontracten en ondersteuning bij het omgaan met wettelijke regels en normen.

De gemeente Amersfoort is economisch en juridisch eigenaar van de MFA's. De Zonneparel (de Windroos), de Laak (de Vuurvogel) en de Bron (Kon-Tiki) zijn daarmee geen deel van het eigen meerjarenonderhoudsplan. PCBO Amersfoort, als penvoerder van de MFA de Zonneparel, heeft sinds 2020 de voorziening voor groot onderhoud in de balans opgenomen (voor de Bron is dat belegd bij Meerkring en voor de Laak bij SRO). In 2017 heeft SRO de meerjarenonderhoudsplannen voor alle MFA's opgesteld. Deze plannen zijn nog niet goedgekeurd en er heeft nog geen gezamenlijk groot onderhoud plaatsgevonden. In 2021 zijn bij de Laak en de Bron de eigen lokalen opnieuw geschilderd. Wachten op de penvoerder was bij deze locaties niet langer gewenst.

PCBO Amersfoort reserveert tevens een bijdrage voor het eigenarenonderhoud van de MFA's, te voldoen aan de gemeente Amersfoort. Dit is vastgelegd in de meerpartijenovereenkomst.

Aanbestedingen

Conform de Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs en het PCBO Amersfoort inkoopbeleid, vinden meervoudig onderhandse aanbestedingstrajecten volgens de planning op de inkoopkalender plaats. In 2021 hebben er geen activiteiten plaatsgevonden met betrekking tot aanbestedingen.

De raamovereenkomsten voor ICT (werkplekbeheer), energie voor scholen en bedrijfsgezondheidszorg zijn gestart met ingang van 1 januari 2021.

2.3.3 Profilering en communicatie

Profilering en communicatie is gekoppeld aan focuspunt 6 uit ons koersplan, onderscheidend vermogen. In 2021 is volop ingezet op communicatie en zichtbaarheid zowel op stichting als op schoolniveau. Met de communicatie worden twee doeleinden beoogd:

- Het verbeteren van de zichtbaarheid van onze scholen en de stichting naar ouders en leerlingen toe
- Het optimaliseren van de arbeidsmarktcommunicatie.
- In 2021 is een traject opgestart waar voor elke school naar alle communicatie uitingen wordt gekeken op basis van de missie en visie van de school. In samenwerking met het schoolteam wordt bepaald hoe de school zich naar buiten zichtbaar en kenbaar wil maken. Waar is de school goed in, wat zijn de kernwaarden van de school en wat maakt de school uniek. Er wordt een basisdocument opgesteld dat wordt gebruikt voor alle communicatie uitingen zoals de website, werving, berichtgeving aan ouders en andere partijen. Ook worden de sociale media kanalen optimaal ingezet en wordt er gezorgd voor passend beeldmateriaal zoals foto's en een schoolprofileringsfilm. In 2021 is dit traject gestart op 9 scholen. In 2022 wordt dit traject afgerond.

2.3.4 Treasury

Financiële baten

De rentelasten bedroegen € 43 K. In de begroting was rekening gehouden met € 26 K. De hogere rentelasten worden veroorzaakt door de negatieve rente bij de huisbankier ABN AMRO gecombineerd met de extra middelen welke vooruit ontvangen werden (subsidies en NPO-middelen). Op de betaalrekening werd een saldo aangehouden ten behoeve van de dagelijkse transacties. De resterende middelen van de stichting zijn verspreid over verschillende typen rekeningen bij de ABN AMRO Bank. Als gevolg van de negatieve rentestand heeft dit treasurybeleid afgelopen jaar geen effect gehad. Alle gelden zijn direct opeisbaar. Gezien de liquiditeit van PCBO Amersfoort was er in het afgelopen jaar geen noodzaak tot het aantrekken van externe financiering. Er zijn geen beleggingen.

Begin 2022 is de overgang naar schatkistbankieren gerealiseerd. De publieke gelden worden nu bij het Ministerie van Financiën aangehouden. Op deze wijze zijn de risico's geminimaliseerd en de rentelasten nihil.

H3| Continuïteitsparagraaf

Continuïteitsparagraaf

In dit hoofdstuk wordt conform de actuele Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO) aandacht besteed aan de toekomstbestendigheid van PCBO Amersfoort. Deze zgn. continuïteitsparagraaf is geen doel op zich. Het geeft een beeld van de keuzes die het bestuur maakt en de financiële effecten daarvan op de langere termijn.

Eerst worden belangrijke kengetallen gepresenteerd en toegelicht. Vervolgens wordt ingegaan op de financiële koers voor de komende jaren met als basis de in december 2021 opgestelde meerjarenbegroting 2022-2026 en de daaruit resulterende balansposities en het effect op het resultaat. Hierna wordt beschreven welke risico's en onzekerheden het bestuur onderkent en hoe deze worden beheerst. Ter afsluiting geeft de Raad van Toezicht aan hoe zij het bestuur adviseert over de beleidsvraagstukken en financiële kwesties.

3.1 Kengetallen

Personele aantallen

Aantal fte (totaal directie, OP en OOP) per jaar

35

Scholen	Fte 2021	Fte 2022	Fte 2023	Fte 2024
Directie/management	13	14	14	14
Onderwijzend personeel	180	176	167	166
Onderwijs ondersteunend personeel	38	34	35	35
Totaal fte	230	224	216	215

* De fte per jaar wijken af van het aantal fte per 31 december.

Het aantal fte is dalend. Dit is in lijn met de leerling-aantallen. De afbouw zal naar verwachting gerealiseerd worden door natuurlijk verloop.

Het aantal fte per leerling is in lijn met de verwachting. De Parkschool, PWA Randenbroek en de Windroos zijn hoger vanwege de doelgroep (gefinancierd vanuit de aanvullende achterstandsbekostiging en arrangementen). Er zijn 3 scholen welke door middel van de inzet van NPO middelen een iets hogere ratio hebben. Dit betreffen de Berkenschool, de Gabrie Mehenschool en de Bolster. 't Anker wordt veroorzaakt door zowel klein deel achterstandsbekostiging en een deel NPO. De andere scholen zetten NPO-middelen in voor inhuur, derhalve is hiervan in bovenstaande tabel geen effect zichtbaar.

Financiële kengetallen

Door het positieve exploitatieresultaat in 2021 geeft de rentabiliteit weer een positief percentage weer en is het weerstandsvermogen toegenomen. De financiële kengetallen voldoen ruim aan de signaleringsnormen van de inspectie.

Vermogensbeheer

de behoefte aan kapitaal voor investeringen, risico's e.d.

36

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Signalering inspectie
Solvabiliteit 1: eigen vermogen (excl. voorzieningen) /totale vermogen.	60,5%	66,3%	66,4%	67,0%	67,6%	66,4%	
Solvabiliteit 2: eigen vermogen (incl. voorzieningen) /totale vermogen.	78,0%	82,5%	82,9%	82,2%	80,6%	79,01%	< 30%
Weerstandsvermogen incl. MVA: eigen vermogen /totale baten.	34,8%	38,4%	40,7%	40,8%	38,1%	34,7%	< 5%
Weerstandsvermogen excl. MVA: eigen vermogen -/- materiële vaste activa/rijksbijdragen.	24,8%	27,3%	26,4%	25,6%	24,2%	16,3%	< 5%

Budgetbeheer

beheer van kasstromen, evenwicht tussen baten en lasten.

Liquiditeit: vlottende activa/ kortlopende schulden.	3,85	4,75	4,55	4,17	3,49	3,04	< 0,75
Huisvestingsratio: huisvestingslasten /totale lasten.	9,3%	9,0%	9,5%	9,3%	9,4%	9,8%	> 10%
Rentabiliteit: resultaat/totale baten.	7,9%	2,0%	0,5%	-2,4%	-3,3%	-3,8%	3 jarig < 0
Personele lasten als % van totale lasten.	80,4%	81,2%	81,8%	82,3%	82,5%	82,1%	

Eigen Vermogen PCBO Amersfoort

In € 000's	Mutaties vermogen	Mutaties vermogen incl. dotatie voorziening
Stand vermogen 1 januari 2022	8.303	8.303
Begrootte genormaliseerde resultaten 2022 – 2026	162	162
NPO	903	903
Incidentele projectkosten en impulsinvesteringen (2022 - 2026)	-2.404	-2.404
Aanvullende dotatie voorziening groot onderhoud (jaar verwerking 2022/2023/2024)	0	-3.000
Verwachte stand vermogen 31 december 2026	6.964	3.964

Vermogen

Het eigen vermogen is per ultimo 2021 gestegen naar € 8,3 miljoen. Het weerstandsvermogen (inclusief MVA) is gestegen naar 34,8%.

PCBO Amersfoort heeft een eigen norm opgesteld voor het vermogen.

Het eigen vermogen en het weerstandsvermogen beoordeeld op basis van de vastgestelde indicatoren:

1. Het minimaal benodigde kapitaal en eigen vermogen. Op basis van de jaarrekening 2021 bedraagt het minimaal benodigde eigen vermogen € 5,6 miljoen, waarmee het eigen vermogen van 2021 tevens aan deze indicator voldoet.
2. De bandbreedte voor het weerstandsvermogen is gesteld op drie procentpunten onder of boven het sectorgemiddelde voor besturen met een vergelijkbare omvang. Dit sectorgemiddelde bedroeg in 2020 22% (benchmarkrapport Van Ree Accountants). Het weerstandsvermogen van PCBO Amersfoort bevindt zich ultimo 2021 boven de gewenste bandbreedte.

Het ministerie van OCW heeft een norm vastgesteld voor onderwijsstichtingen in het basisonderwijs. Deze norm ligt lager dan de norm van PCBO Amersfoort. Het vermogen van PCBO Amersfoort wordt als bovenmatig beschouwd en leidt tot de opdracht aan te geven hoe dit wordt ingezet en afgebouwd. De signaleringswaarde conform de berekening van het Ministerie van OCW is 2,17.

Het eigen vermogen neemt, in tegenstelling tot de opdracht, eerst toe. De NPO-middelen, welke niet binnen twee jaar op juiste wijze ingezet kunnen worden,

hebben in eerste instantie een verhogend effect op het vermogen.

Het eigen vermogen zal de komende jaren worden afgebouwd, door in te zetten op een aantal incidentele projecten en impulsinvesteringen zoals investeren in:

- Zij-instroomers; een maatschappelijke verplichting en genereert de instroom van medewerkers met een andere achtergrond en ervaring.
- Directeuren in opleiding; de huidige arbeidsmarkt voor directeuren is van beperkte omvang. Door een grotere interne kweekvijver voor directeuren in opleiding te creëren, borgen we een snellere continuering van deze functie bij verloop op een school en voorkomen we noodzakelijke inzet interim-directeuren.
- Extra afschrijvingen ICT-devices voor medewerkers: de huidige situatie met afstandsonderwijs vraagt nu om een uitbreiding van het aantal beschikbare devices voor leraren.
- Kosten nieuwe schoolgebouwen; de onderwijskundige inrichting van de nieuwe schoolgebouwen in de komende jaren is nog niet in de begroting opgenomen en zal het vermogen verder doen afbouwen.

Daarnaast wordt rekening gehouden met de effecten van de wijzigingen in regelgeving (voorziening groot onderhoud) en de wijziging in de bekostigings-systeematiek.

Gebeurtenissen na balansdatum

In januari 2022 is de overgang naar schatkistbankieren gerealiseerd (verdere toelichting hierover staat bij het treasurybeleid).

Verder zijn er geen gebeurtenissen na balansdatum welke van invloed zijn op de situatie per balansdatum.

3.2 Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting (MJB) 2022-2026 is rekening gehouden met de effecten van de ontwikkelingen gedurende het lopende jaar, de verwachtingen voor de komende jaren en de geactualiseerde risicoanalyse. De risicoanalyse is in het najaar van 2021 geactualiseerd, in een dialoog over de strategische en operationele risico's met leden van het stafbureau, de GMR, het directieteam en het College van Bestuur.

3.2.1 Raming van baten en lasten

De meerjarenbegroting toont de eerste twee jaar een positief resultaat en vanaf 2024 een negatief resultaat. De positieve resultaten zijn voornamelijk het gevolg van de NPO-middelen verwerkt als lumpsum bekostiging, welke deze twee jaar niet volledig uitgegeven worden. Toekenning van de NPO-middelen loopt gedurende 2 schooljaren tot medio 2023.

Tegenover deze extra bate staat het doorzetten van de daling van leerlingaantallen, waardoor de reguliere bekostiging lager is, alsmede de hoge huisvestingslasten welke niet snel beïnvloed kunnen worden en (extra) investeringen in nieuwe schoolgebouwen.

De staat van baten en lasten van de (meer)jarenbegroting bevat de posten die samenhangen met

de reguliere bedrijfsvoering; het faciliteren van onderwijs op onze 13 scholen. Er zijn echter ook lasten opgenomen die samenhangen met incidentele impulsen, eenmalige investeringen of tijdelijke projecten. Deze worden gemaakt op basis van strategische keuzes, ter ondersteuning van de reguliere bedrijfsvoering in de toekomst, het borgen van de continuïteit of de uitwerking van ons koersplan "Jij mag tot je recht komen". Hieronder wordt ook verstaan investeringen in de duurzaamheid: enerzijds om huisvestingslasten te verlagen en anderzijds vanuit het streven naar duurzaamheid.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

Toelichting op de bijzonderheden in de baten:

- De baten zijn gebaseerd op de leerlingentelling van 1 oktober van het voorgaande jaar. Door een afname van het aantal leerlingen, dalen de baten de komende jaren. Deze afname heeft betrekking op de Rijksbijdragen, personele en materiële bekostiging, maar tevens op de bijdrage van het SWV. Vanaf 2023 zal er een wijziging in de bekostigingssystematiek plaatsvinden. Dit is als zodanig verwerkt in de meerjarenbegroting.

38

De staat van baten en lasten

in € 000's	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Rijksbijdragen	23.008	22.168	21.165	19.941	16.698	19.505
Overige overheidsbijdragen	234	57	55	55	36	33
Overige baten	659	576	562	562	561	560
Totaal baten	23.902	22.801	21.782	20.558	20.295	20.098
Personele lasten	17.676	18.141	17.727	17.311	17.294	17.131
Afschrijvingen	521	713	485	392	332	322
Huisvestingslasten	2.035	2.002	2.063	1.961	1.960	2.041
Overige instellingslasten	1.749	1.487	1.396	1.379	1.373	1.364
Totaal lasten	21.981	22.343	21.671	21.044	20.959	20.857
Financiële baten	-43	0	0	0	0	0
Resultaat	1.878	458	111	-486	-664	-759

- Het NPO geeft de onderwijssector de kans om met extra geld, menskracht en gezamenlijke partners in te zetten op vermindering van negatieve effecten en verbeteren van kwaliteit. Herstelprogramma's zijn per school ingericht op korte en lange termijn. Verwerking van deze middelen is op basis van de regeling als de lumpsum. De NPO-middelen zijn van tijdelijke aard. De omvang van de toekenning van de NPO-middelen voor het schooljaar 2022-2023 is nog niet vastgesteld.
- De gemeentelijke subsidies voor TAALEntklas en preventieve zorg in en om de school vanuit het Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs (UPJO), liepen tot en met 2021. In welke vorm deze subsidies vanaf 2022 invulling zouden krijgen was nog onduidelijk. Inmiddels is een subsidie ter financiering van de TAALEntklas toegekend (€ 120 K). Voor preventieve zorg is (nog) geen alternatief gekomen.

Lasten

De lasten worden weergegeven in de componenten personele lasten (bestaande uit lonen en salarissen en overige personeelskosten), afschrijvingen, huisvestingslasten en overige instellingslasten. De lasten zijn gebaseerd op de huidige verwachte kosten in 2022, rekening houdend met verwachte prijsstijgingen. Waar mogelijk, is bij de inschatting van de lasten rekening gehouden met de trend van de inkomsten. Bij de personele lasten is direct aan te sluiten op de daling van inkomsten, als gevolg van de daling in leerlingenaantallen. Het aantal leerlingen heeft niet altijd een direct verband met de kosten, terwijl een daling van leerlingen wel direct een lagere materiële bekostiging tot gevolg heeft.

Toelichting op bijzonderheden in de lasten:

- De CAO PO loopt tot met 31 december 2021. Op dit

moment is nog geen informatie beschikbaar over de nieuwe CAO PO en de status van de onderhandelingen

- In de loonkosten is rekening gehouden met een stijging door de jaarlijkse periodiek per medewerker en de gevolgen van de dalende leerlingaantallen. Op basis van de formatiespiegel is het benodigde aantal groepen en daarmee fte OP berekend. De daling heeft geen directe gevolgen voor de fte van directuren en OOP-functies
- Het voortzetten van de TAALEntklas is opgenomen (ongeacht of een nieuwe subsidieregeling toegekend zou worden). Inmiddels is een nieuwe subsidie toegekend door de Gemeente Amersfoort.
- Loonkosten vervanging ziekteverzuim: In de begroting 2022 zijn de verwachte vervangingskosten gebaseerd op het landelijke gemiddelde (2020) van 5,8% met een verwachte vervangingsbehoefte van 65%, gecorrigeerd met de verwachte lagere invulling van deze vacatures vanwege de situatie op de arbeidsmarkt
- Huisvestingskosten is een dalende trend zichtbaar, welke gerealiseerd zal worden met energiebesparende en duurzaamheidsmaatregelen. De verwachte oplevering van de nieuwe locatie van de Parkschool is in 2023 en van 't Anker in 2026.
- Voor de komende jaren is in de meerjarenbegroting rekening gehouden met de verbetering van de huisvesting binnen diverse schoolgebouwen. Dit richt zich zowel op faciliteiten voor medewerkers, als preventief en correctief onderhoud, als uitstraling van het gebouw.
- De eigen bijdrage met betrekking tot duurzaamheidsinvesteringen bij nieuwbouw is vanaf 2023 in de meerjarenbegroting opgenomen. Dit betreft de afspraak voor de € 234 per m² (inclusief een geschatte indexatie).

3.2.2 Balans

De onderstaande begrote meerjarenbalans 2022 - 2026 is aangepast op basis van de realisatie 2021.

Meerjarenbalans 2022 - 2026

in € 000's	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Materiële vaste activa	2.607	2.706	3.295	3.284	3.685	3.775
Financiële vaste activa	13	13	13	13	13	13
Vlottende activa	1.341	367	367	367	367	367
Liquide middelen	9.768	10.136	9.695	8.852	7.353	6.337
Totaal activa	13.729	13.222	13.370	12.516	11.418	10.492
Eigen vermogen	8.303	8.761	8.873	8.387	7.723	6.964
Voorzieningen	2.400	2.146	2.215	1.896	1.476	1.320
Langlopende schulden	139	104	71	22	8	0
Kortlopende schulden	2.887	2.211	2.211	2.211	2.211	2.208
Totaal passiva	13.729	13.222	13.370	12.516	11.418	10.492

40

Toelichting op de balans

De balans laat een financieel gezonde organisatie zien. Het eigen vermogen is ruim voldoende om eventuele risico's, tegenvallers en benodigde investeringen naar de toekomst toe op te kunnen vangen.

De inspectie stelt zich op het standpunt dat er sprake is van een te hoog eigen vermogen. Afbouw van het vermogen is zichtbaar in de huidige staat van baten en lasten. De eerste jaren zal het vermogen toenemen, vanwege de NPO middelen welke niet direct volledig besteed worden. Bovenstaande opstelling is exclusief de mogelijke effecten van de waardering van de voorziening groot onderhoud.

De belangrijkste componenten toegelicht:

- De materiële vaste activa bestaat uit de activa van de scholen. Jaarlijks worden de activa bijgesteld met de investeringen in ICT-middelen en meubilair op basis van de meerjareninvesteringsplannen van de scholen. Daarnaast valt hieronder OLP (ideaalcomplex). In 2021 staan de investeringen in zonnepanelen nog onder mva in ontwikkeling. De installatie wordt in 2022 afgerond. De daling wordt veroorzaakt doordat er in de afgelopen jaren minder investeringen hebben plaatsgevonden (met name in meubilair) en door scholen steeds meer voor digitale leermethoden wordt gekozen, waardoor de waardering van het OLP lager ligt. In de komende jaren stijgt dit doordat de NPO middelen mogelijk maken extra OLP aan te schaffen ter ondersteuning van de impuls op kwaliteit. Daarnaast zorgt de eigen bijdrage in duurzaamheids

investeringen bij nieuwbouw de komende jaren voor een stijging van de materiële vaste activa.

- De financiële vaste activa betreft waarborgsommen.
- De vlottende activa betreft de kortlopende vorderingen. De vordering op het Ministerie van OCW valt ultimo 2022 vrij ten laste van het resultaat.
- De liquide middelen stijgen in de eerste jaren met name door ontvangen extra baten, maar dalen in de laatste jaren van deze prognose.
- Het eigen vermogen is gemuteerd met de te verwachten resultaten.
- De voorzieningen bestaan uit de voorziening groot onderhoud en een drietal personele voorzieningen. De voorziening groot onderhoud fluctueert jaarlijks in lijn met de dotatie en de mutaties zoals opgenomen in het meerjaren onderhoudsplan (geactualiseerd voor 2022 en de jaren erna). In het verloop zijn de effecten van de discussie omtrent de waardering van de voorziening groot onderhoud niet meegenomen.
- De langlopende schulden betreffen de ontvangen gelden voor de eerste inrichting en vooruit ontvangen subsidiegelden en NPO middelen besteed aan ICT-investeringen. Deze vallen in de komende 5 jaar vrij ten gunste van het resultaat, in lijn met de afschrijvingen.
- Bij de kortlopende schulden is aangenomen dat deze nagenoeg gelijk blijven, met uitzondering van 2021 en 2022. In 2021 hebben we reeds de volledig toegekende subsidies voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's en extra handen in de klas ontvangen. Deze zullen niet volledig worden ingezet. De resterende posten onder de kortlopende schulden komen jaarlijks terug.

3.3 Overig

3.3.1 Risicobeheersing

De belangrijkste risico's worden toegelicht in bijlage 5 waarin de geactualiseerde risico inventarisatie is opgenomen. Bij het inventariseren van de risico's is ook gekeken naar de frauderisico's. Ook zijn er twee risico's benoemd met een mogelijke financiële impact.

Risico beheersing door het bestuur

Het bestuur maakt voor haar interne toezicht gebruik van:

- planning- en verantwoordingsgesprekken, waar signaleringen gedaan worden op basis van managementinformatie over onderwijsresultaten, leerlingen-aantallen, personeel en financiën. Deze gesprekken vinden tweemaal per jaar plaats, in Q1 en in Q3. In vier P&V-groepen van 3 tot 4 scholen leggen scholen aan elkaar en het CvB verantwoording af over hoe zij sturen op doelen en resultaten. Naast verantwoorden, staat het leren en ontwikkelen in deze gesprekken centraal
- een jaarlijkse risicoanalyse met deelname vanuit het College van Bestuur, de staf, de GMR en een afvaardiging van de BT's; dit mede ter voorbereiding op het maken van de meerjarenbegroting
- schoolbezoeken, waaronder klassenbezoek en teamgesprek
- voortgangs- en functioneringsgesprekken met directieleden en staf
- intervisie met collega-bestuurders

De Raad van Toezicht

Voor het intern financieel toezicht door de RvT verwijzen we naar bijlage 3. Voor de risico-analyse ook.

Bijlage 1 Jaarverslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft als kerntaak: het integraal toezicht houden op de strategie en het beleid van het College van Bestuur (CvB) en op de uitvoering van dit beleid binnen PCBO Amersfoort. Het toezicht is erop gericht dat de doelstellingen worden behaald, die wettelijk en maatschappelijk van PCBO Amersfoort mogen worden verwacht, en dat de algemene gang van zaken,

het opereren in zijn algemeenheid, geschiedt op een te verantwoorden wijze. De Raad van Toezicht vervult daarnaast het werkgeverschap van het CvB en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het CvB.

Samenstelling

De Raad, inclusief jaar van aantreden, aandachtsgebieden en nevenfuncties, is op 31 december 2021 als volgt samengesteld:

H.W. Hartman QC MFE MBA (2019)
lid auditcommissie

1. Betaald: Bedrijfseigenaar Erik Hartman – Consultancy, Training, Coaching
2. Betaald: Bestuurder WerkElan BV - Reïntegratiecoaching
3. Betaald: Credion adviseur

Nevenactiviteiten:

- Stg. Meldpunt Misbruik (bestuurslid)
- Stg Amersfoort - Santimreu (lid RvT)

Drs. S. Unck (2020)
Voordracht-lid GMR

1. Zelfstandig adviseur in het onderwijs t.a.v. advieswerkzaamheden voor PO-besturen die Amersfoort als werkgebied hebben, is een voorbehoud gemaakt

Drs. A.P.C. van der Veen (2016)
voorzitter, werkgeverschap,
agendacommissie

1. Betaald: Alliander, Strategisch HR-Business partner
2. Betaald: Mede-eigenaar Ornamental Growers Group (Mexico)

Drs. J.C. van der Velden RC (2016)
vice-voorzitter,
voorzitter auditcommissie

1. Betaald: Partner van adviesbureau Casu Quo
2. Onbetaald: Bestuurslid Stg Gabriele-Mehen
Met het bestuur van de Stg Gabriele-Mehen is afgesproken dat dhr. Van der Velden zich bij steunverzoeken vanuit PCBO Amersfoort zal onthouden van discussie en besluitvorming

Drs. G. Visser MCM (2014)
Werkgeverschap

1. Betaald: Zelfstandig adviseur in de gezondheidszorg (Bureauvanbuiten)
2. Onbetaald: commissielid AV Triathlon Racerunning Amersfoort

De raadsleden krijgen een vergoeding voor hun werkzaamheden. De vergoeding blijft ruim binnen de handreiking van de VTOI-NVTK in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De samenstelling van het College van Bestuur inclusief jaar van aantreden en nevenfuncties (situatie op 31 december 2021) is als volgt:

M.E. Bakker (2020)
lid CvB

1. Lid commissie van toezicht van SWV de Eem per 1-1-2022

Drs. H.C. van Lingen (2017)
voorzitter CvB

1. Lid RvT CNV-Connectief

Vergaderingen en speerpunten

De Raad is het afgelopen jaar zeven keer bij elkaar gekomen. Hiervan waren vijf formele vergaderingen met het CvB, een benen op tafel-sessie tezamen met het CvB, en een informele ontmoeting ten behoeve van de onderlinge verstandhouding en samenwerking.

Over de volgende onderwerpen is goedkeuring gegeven dan wel heeft besluitvorming plaatsgevonden:

- begroting 2021
- meerjarenbegroting 2021-2025 (vastgesteld na goedkeuring RvT januari 2021)
- jaarverslag 2020 bestaande uit een bestuursverslag, de jaarrekening en meerjarenbalans
- jaarrekening stichting ondersteuning PCBO Amersfoort 2020
- bestuursreglement
- treasurystatuut
- treasuryplan kalenderjaar 2021 incl. schatkistbankieren
- klasse-indeling WNT
- verplichtingen inzake aannemer en architect scholenbouw Schothorst
- benoeming nieuwe accountant

44

In alle gesprekken en vergaderingen nemen we voldoende ruimte om met name het gesprek te voeren over de onderwijskwaliteit. Dit is uiteindelijk waar het aan het eind van de dag om gaat. Iedere vergadering tussen de RvT en het CvB wordt afgesloten met een reflectie op de vraag wat deze vergadering heeft bijgedragen aan het beter functioneren van de organisatie. Het afgelopen jaar was het eerste volledige jaar waarin Corona een grote invloed had op het onderwijsproces. De RvT heeft met veel respect gevolgd hoe het CvB, de directeuren, leerkrachten alle overige betrokkenen continu het belang van het kind voorop heeft gezet. Er is veel flexibiliteit gevraagd van een ieder en in iedere RvT-vergadering is hier ook (uitgebreid) bij stilgestaan.

De belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar lagen op het gebied van:

Ontwikkeling College van Bestuur

In 2020 is mevrouw Marie-Elle Bakker toegetreden tot het College van Bestuur. De heer Erik van Lingen is voorzitter van het CvB en mevrouw Marie-Elle Bakker is lid College van Bestuur.

Beide bestuurders zijn verantwoordelijk voor de strategie, de koers van de organisatie.

Samenstelling Raad van Toezicht

In 2021 zijn er geen wijzigingen ten opzichte van 2020.

Inhoudelijke vraagstukken

Ons koersplan laat zien waar PCBO Amersfoort gemeenschappelijk aan werkt. Ambities zijn duidelijk beschreven. Het geeft koers en kaders aan op de middellange termijn.

De Raad is door het CvB goed geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van de onderwijskwaliteit en onderwijsresultaten. Zoals hiervoor reeds gememo-reerd, waardeert de Raad hoe PCBO Amersfoort de corona-crisis heeft opgepakt in een variëteit van acties met devices, buddy's, vragenlijsten, afstandsonderwijs en inhaalprogramma's.

Commissies

De RvT kent de volgende commissies:

- Agendacommissie
- Werkgeverscommissie
- Auditcommissie

De agendacommissie bestaat uit de voorzitter van de Raad van Toezicht en de leden van het College van Bestuur. Een aantal weken voorafgaand aan de geplande vergadering tussen RvT en CvB, wordt in gezamenlijke de agenda bepaald en voorbereid.

De werkgeverscommissie is in 2021 drie keer bijeen geweest. Onderwerpen op de agenda waren:

- Bestuurlijke opdracht
- Voorbereiding benen op tafel sessie
- Beoordeling CvB

De commissie heeft de ontwikkeling en samenwerking binnen het College van Bestuur aandacht gegeven door de bestuurlijke opdracht 2020-2021 bij te stellen zodat beide bestuurders een evenwichtige bijdrage leveren aan de strategische koers van de organisatie. Ook het inwerken van nieuwe bestuurder, mevrouw Marie-Elle Bakker, heeft de aandacht van de toezichthouder gehad in het jaar 2021.

De auditcommissie bestaat uit 2 leden van de Raad van Toezicht en de leden van het College van Bestuur. In 2021 is de commissie vier keer bij elkaar geweest. Naast het voorbereiden van de goedkeuring door de voltallige RvT van het jaarverslag 2020 en de (meerjaren)begroting 2022-2026 is voortdurend het gesprek gevoerd over de doelmatige besteding van middelen binnen de stichting en de controle daarop. Daarnaast is er in 2021 expliciet aandacht geweest voor de kostenstructuur van de huisvesting van de scholen en de mogelijkheden om die huisvestingskosten te beïnvloeden. Daarnaast is er gesproken over op welke manier het vermogen van PCBOA en de extra ontvangen corona-subsidies, op een verstandige manier ten behoeve van goed onderwijs kunnen worden ingezet.

Governance en werkwijze

De RvT neemt de Code Goed Bestuur, zoals die is vastgesteld door de PO-raad, in acht. Om de toezichthoudende verantwoordelijkheid naar behoren te vervullen, heeft de RvT in samenspraak met het CvB zijn ijkpunten van toezicht expliciet gemaakt in een toezichtkader.

Dit kader biedt een 'lerende en levende' werkwijze. Er is gekozen voor een ordening in zes domeinen van toezicht:

1. Waarborgen onderwijskwaliteit
2. Waarborgen identiteit
3. Strategisch positioneren
4. Verbinden met stakeholders
5. Versterken financiën en bedrijf
6. Vormgeven aan goed werkgeverschap

In 2021 is een nieuwe Code Goed Bestuur van kracht. De nieuwe code is opgebouwd uit vier principes met bijbehorende uitwerkingen. Bij de vier principes hoort het beginsel 'doen en verantwoorden'. Hoe bestuur en intern toezicht deze toepassen is context afhankelijk. De Raad en het CvB hebben hier kennis van genomen. Afsproken is om in 2022 het Toezichtkader te herijken o.b.v. deze nieuwe code.

De Raad hecht eraan, in het kader van onafhankelijke informatievoorziening en om kennis te verkrijgen van de onderwijspraktijk, om diverse stakeholders te spreken gedurende het jaar.

In 2021 hebben de volgende ontmoetingen plaatsgevonden:

- Er heeft tweemaal een gesprek plaatsgevonden tussen de RvT en de GMR
- Er heeft eenmaal een gesprek plaatsgevonden tussen de RvT en een afvaardiging van het Directeurenteam

- De controller nam deel aan de auditcommissie en de besprekingen in de RvT op het gebied van financiën en bedrijfsvoering
- Er heeft een gesprek met de accountant plaatsgevonden
- Voor zover RvT leden kinderen hebben op één van de scholen van de stichting, geven de contacten in en rond de school ook relevante informatie over het reilen en zeilen van de stichting
- Door de coronamaatregelen in het voor- en najaar is er in 2021 slechts één werkbezoek afgelegd aan een PCBO-school
- Het jaarlijkse bestuursdiner voor alle directie-, GMR- en RvT-leden en de voorzitters van de MR-en om de binding tussen de management- en besturingslagen te versterken
- De benen-op-tafel-sessie van RvT en CvB in november 2021 stond in het teken van diverse onderwerpen, o.a.
- Beelden over het scholen- en onderwijslandschap in Amersfoort in komende 5-10 jaar
- Borgen van diversiteit binnen het basisonderwijs en de christelijke identiteit
- Mogelijkheden tot samenwerking in relatie tot actuele ontwikkelingen
- Actuele ontwikkelingen delen in de stad, waaronder ontwikkeling scholenbouw
- Actuele leerlingprognose

Bijlage 2 Jaarverslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

In de Wet Medezeggenschap Scholen (WMS) zijn de wettelijke kaders voor medezeggenschap op scholen geregeld, samengevat:

- recht op overleg met het bestuur
- adviesrecht en instemmingsrecht bij belangrijke besluiten op thema's uit de WMS
- initiatiefrecht over zaken in de stichting waarvan de GMR vindt dat dit aan de orde moeten komen
- recht op informatie over zaken die belangrijk zijn voor alle scholen in de stichting.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR buigt zich over zaken die voor alle scholen van de stichting belangrijk zijn en het schoolniveau overstijgen. De GMR heeft advies- of instemmingsrecht bij zaken zoals:

- het bestuursformatieplan
- het taakbeleid
- de directiestructuur
- school-overstijgende onderwijszaken
- beleid gericht op veiligheid, AVG, gezondheid en welzijn
- (na)scholingsplannen

Medezeggenschap bij stichtingsbeleid geldt vooral op het gebied van financiën/beheer, personeel en onderwijsinhoud.

In 2021 is veel aandacht besteed aan de gevolgen van corona en coronamaatregelen op de onderwijskwaliteit en de onderwijsorganisatie binnen PCBO Amersfoort. De GMR is steeds tijdig en ruim voldoende betrokken geweest bij de door het CvB voorgenomen acties en besluiten.

De GMR bestaat uit 12 leden: zes personeelsleden en zes ouders. Ieder lid van de GMR dient het belang van alle scholen van de stichting. De bevoegdheden zijn voor ouders en personeel niet altijd dezelfde, conform de WMS. Daarom is het nastreven van een gelijke verdeling tussen personeelsleden en ouders vereist.

In 2021 zijn 7 leden wegens het volbrengen van hun termijn, dan wel om andere redenen, afgetreden. Alle vacatures zijn ingevuld, zodat de GMR per 1 september 2021 weer voltallig was.

De vergaderingen zijn in beginsel openbaar en vinden plaats volgens een vergaderrooster en een jaarplanning met vaste terugkerende agendapunten. Ook de bestuurders brengen agendapunten in en wonen een deel van de vergaderingen bij voor het gesprek met de GMR over actuele ontwikkelingen en beleid. Vóór elke vergadering vindt overleg en afstemming plaats tussen de voorzitter van de GMR en de voorzitter van

het CvB. Een afvaardiging van de GMR heeft tweemaal overleg gevoerd met een afvaardiging van de RvT, conform de wettelijke eisen. Ook is het overleg tussen GMR en MR-en weer opgepakt.

In bijgevoegd overzicht zijn de formele besluiten en adviezen opgenomen die in het verslagjaar zijn genomen c.q. uitgebracht. In 2021 is veel tijd geïnvesteerd in de vernieuwing van statuten en reglementen. In juni is afscheid genomen van de ambtelijk secretaris. De taken zijn herverdeeld onder voorzitter en medewerkers van het bestuursbureau.

De medezeggenschap bij beleidszaken binnen de stichting wordt door de GMR als positief ervaren. De GMR waardeert de open en constructieve wijze waarop met het CvB samengewerkt wordt en spreekt ook haar grote waardering uit voor de wijze waarop medewerkers van het bestuursbureau op terreinen als financiën, personeelsbeleid, ICT en administratieve/organisatorische ondersteuning, de GMR in staat stellen haar werk goed uit te voeren.

Amersfoort, februari 2022

Jan Piet, GMR-voorzitter PCBO Amersfoort

Besluiten, adviezen en belangrijkste acties uit de notulen van 2021

16 - 02 - 2021	besluit		GMR begroting 2021 wordt vastgesteld	Instemming PGMR en OGMR
16 - 02 - 2021	besluit		GMR jaarverslag 2020 wordt goedgekeurd door GMR	Jaarverslag 2020 Instemming PenO GMR
22 - 04 - 2021	besluit		Functiebouwwerk deel II	PGMR stemt in en gehele GMR gaat akkoord met functieboek deel II
22 - 04 - 2021	besluit		Vakantierooster 2021-2022 Amersfoort meivakantie	de GMR stemt in met de vakantieregeling 2021-2022
	besluit		De GMR stemt in met het testbeleid Corona zoals in de vergadering gepresenteerd	Instemming GMR testbeleid Corona
21 - 05 - 2021	besluit		De PGMR stemt in met het Bestuursformatieplan zoals voorligt en de O.GMR eveneens	P.GMR stemt in met BFP O.GMR is het eens met dit besluit
28 - 06 - 2021	besluit		(G)MR medezeggenschapsstatuut wordt door CvB vastgesteld in deze versie evenals de reglementen voor GMR en MR	Vaststelling (G)MR statuten en reglementen
28 06 2021	besluit		Huishoudelijk Reglement voor de GMR	Tevens instemming met het huishoudelijk reglement GMR leden en CvB
13 - 10 - 2021	actie	leden GMR	Check of op de scholen de dialoog over de onderwijsopbrengsten wordt gevoerd	
13 - 10 - 2021	besluit	CvB	Beleid NPO gelden - Memo deltaplan GMR stemt in met dit beleid	
13 - 10 - 2021	actie	GMR secr	Toevoegen antwoord aan notulen mbt vergoeding bij extra uren boven de contracturen	
15 - 12 - 2021	besluit	CvB	Zij-instroombeleid Positief advies GMR	
15 - 12 - 2021	besluit	CvB	Kweekvijverbeleid GMR stemt in met dit beleid	
15 - 12 - 2021	besluit	CvB	Arbeidsmarkttoelage GMR stemt in met dit beleid	

Bijlage 3 Risicoanalyse PCBO Amersfoort

In het najaar van 2021 heeft het bestuur, samen met het beleidsteam bedrijfsvoering, als afvaardiging van het directieteam en de leden van het stafbureau, de risicoanalyse opnieuw uitgevoerd. Daarnaast zijn de risico's uitgevraagd bij de GMR.

De risico's zijn niet opgenomen in de meerjarenbegroting. Het eigen vermogen van de stichting is voldoende

om de risico's op te kunnen vangen. In de meerjarenbegroting zijn voldoende middelen opgenomen voor een adequate invoering van de beheersmaatregelen.

Geconcludeerd wordt dat er geen gesignaleerde risico's zijn die acuut ingrijpen vereisen, met uitzondering van het risico "pandemie". Daarnaast wordt blijvend verhoogde aandacht gevraagd voor het "ziekteverzuimrisico".

Risico's actueel en relevant voor 2021

Risico

- 1 Bekostiging en plannen voor nieuwbouw / renovatie lopen niet in de pas met wetgeving voor duurzaamheid huisvesting
- 2 Er ontstaan zeer moeilijk vervulbare vacatures. Versterkt door de grote bewegingen op de arbeidsmarkt van leraren voor de klas naar meer specialistische en ambulante functies in de school
- 3 Het bestuur en de schooldirecties realiseren de onderwijsdoelstellingen uit de plannen niet / vernieuwingsprocessen komen niet (voldoende) van de grond of worden niet (goed) afgerond
- 4 Bij uitval van een sleutelfunctionaris is er geen achterwacht
- 5 De scholen brengen leerlingen niet op het niveau dat zij aankunnen
- 6 Digitale faciliteiten ondersteunen het onderwijs onvoldoende
- 7 Het ziekteverzuim stijgt boven het landelijk gemiddelde
- 8 Daling van het aantal leerlingen, waardoor scholen (onder) rond de opheffingsnorm zitten en te klein zijn om de school op een goede wijze te kunnen organiseren en de kwaliteit van het onderwijs te kunnen borgen
- 9 Er is sprake van een pandemie, met als gevolg discontinuïteit van het onderwijsproces door afwezigheid van leraren en/of leerlingen
- 10 Accountants vragen om een striktere interpretatie van de jaarverslaggevingsvoorschriften rondom de voorziening groot onderhoud. De kern is dat de voorziening voor groot onderhoud per component moet worden bekeken en dat voor elke component naar tijdsgelang moet worden gereserveerd. Dit heeft een hogere dotatie tot gevolg. Hiermee is in de begroting 2022 nog geen rekening gehouden
- 11 Ambities worden lager gesteld of worden later gerealiseerd vanwege het ontbreken van extra en gespecialiseerde medewerkers. Er zijn meer middelen dan mensen beschikbaar

Fraude risicoanalyse

In de risicoanalyse is tevens stilgestaan bij de fraude- en beveiligingsrisico's welke PCBO Amersfoort onderkent. Geconcludeerd is dat alle benoemde fraude-risicofactoren geen gesignaleerde risico's zijn die acuut ingrijpen

vereisen, maar waar al beheersingsmaatregelen van toepassing zijn. Voor elk risico zijn beheersmaatregelen opgesteld. De beheersmaatregelen moeten voorkomen dat de risico's realiteit worden.

49

Frauderisico's waar al beheersmaatregelen van toepassing zijn:

- 1 Toetsfraude: leraren die (Cito-)resultaten beïnvloeden of zelfs manipuleren (impact: verkeerd beeld en de volgende leraar en school heeft geen adequaat beeld van het onderwijsniveau)
Beheersmaatregelen: er zijn heldere procedures geformuleerd, op welke wijze toetsen afgenomen moeten worden. De directeuren en IB-ers zijn alert op afwijkende scores. De resultaten worden op teamniveau beoordeeld en twijfels worden besproken met leraren. Tijdens de P&V-gesprekken worden de resultaten met collega's en het CvB besproken. De grootste aandacht gaat uit naar groep 8: het jaar waar resultaten de grootste impact hebben

- 2 Kasgeld/contant geld ontvreemden
Beheersmaatregelen: de scholen werken in principe niet met contant geld. Iedere school heeft een kasrekening. Declaraties en betalingen vinden digitaal plaats. Indien er contant geld is, wordt dit direct afgestort. De kasstaten worden maandelijks opgesteld en door een ander gecontroleerd.

- 3 Risico van ontvreemden van inventaris/kantoorbenodigdheden.
Beheersmaatregelen: de voorraden worden zo beperkt mogelijk gehouden. Inkopen worden door de administratieve medewerkers gedaan en facturen worden door directeuren geautoriseerd.

- 4 Meldplicht datalekken. De wetgeving is gewijzigd per 1 januari 2016. Het niet naleven van deze regelgeving kan resulteren in een boete.
Beheersmaatregel: de protocollen worden geactualiseerd en er wordt actief gewerkt aan de bewustwording en kennis van directeuren en medewerkers omtrent de AVG-wetgeving. De taak van Security Officer is ingevuld. Samen met de Functionaris Gegevensbescherming wordt op deze wijze de toepassing van de AVG-regels gecontroleerd.

Financiële risico's

Gezien de huidige ontwikkelingen, kapitaliseren we een tweetal risico's/ontwikkelingen waarvan we redelijkerwijs kunnen aannemen dat dit in de komende jaren financiële impact gaat hebben op het resultaat of vermogen van de onderneming. Vanwege de onduidelijkheden in regelgeving en termijn is er een bandbreedte berekend.

50

Risico	Huidige wijze van verwerken	Financiële impact
NPO Risico dat de investeringen welke nu in de schoolplannen zijn opgenomen, niet volledig ten laste van de NPO middelen mogen worden gebracht, maar dat dit beperkt wordt tot 2 jaar afschrijvingen.	De NPO inkomsten worden in de schooljaren 21-22 en 22-23 volledig verwerkt. De afschrijvingslasten zijn in de jaren erna als reguliere kosten verwerkt. De investeringen in OLP methoden zijn gebaseerd op basis van het ideaalcomplex en worden verantwoord in het jaar van investeren. Uitgangspunt is dat als de regelgeving het toelaat, deze afschrijvingen (waardoor nu mede een negatief resultaat veroorzaakt wordt) ten laste van deze bestemmingsreserve kan worden gebracht.	Bandbreedte: € 20 K - € 182 K
Voorziening groot onderhoud Toepassing van de 'juiste wijze' van de componentenmethode bij de voorziening groot onderhoud.	Waardering en dotatie zijn verwerkt alsof de huidige waarderingssysteematiek niet wijzigt. Vanwege de onduidelijkheden over de definities en wijze van verwerking van deze wijziging, heeft de PO-Raad bij het ministerie aangegeven dat als in november hier geen duidelijkheid over komt, toepassing van deze wijziging niet in kan gaan per 2023. Daarmee is jaar van verwerken en wijze van verwerking nog niet vastgesteld.	Bandbreedte: € 2.000 K - € 3.500 K

Jaarrekening 2021

Kengetallen

	2021	2020
Liquiditeit (Vlottende activa / kortlopende schulden)	3,85	3,81
Solvabiliteit 1 (Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%)	60,48	55,88
Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%)	77,96	78,59
Rentabiliteit (Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%)	7,87	1,59
Weerstandsvermogen excl MVA (Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%)	24,76	17,90
Weerstandsvermogen incl MVA (Eigen vermogen / totale baten * 100%)	34,80	29,57
Huisvestingsratio (Huisvestingslasten + afschrijvingen Gebouwen en terreinen) / totale lasten * 100%)	9,26	9,06
Materiële lasten / totale lasten (in%)	19,58	18,79
Personele lasten / totale lasten (in%)	80,42	81,21

53

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen. Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestingslasten t.o.v. de totale lasten.

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Onder verbonden partijen is St Ondersteuning, volledige tenaamstelling Stichting Ondersteuning Stichting PCBO Amersfoort opgenomen, welke Stichting een groepsmaatschappij is. Hier lopen alle private geldstormen van PCBO Amersfoort, zoals ouderbijdragen, schoolreis en schoolkamp etc, doorheen. PCBO Amersfoort is vrijgesteld tot consolidatie i.v.m. een verwaarloosbaar belang, zijnde <5% van het balanstotaal van PCBO Amersfoort.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Een investering is een goed met een aanschafwaarde > € 1.000 en een economische levensduur van meer dan één jaar.

Alle investeringen ICT en meubilair worden geregistreerd in het MVA register.

Hierin wordt per activum vermeld:

School (brin), grootboekrekening, omschrijving van het activum, leverancier, jaar van aanschaf, aanschafwaarde, afschrijvingspercentage (100 / levensduur in jaren) en vervolgens per jaar gedurende de levensduur:

- de afschrijving
- de cumulatieve afschrijving
- de boekwaarde (=aanschafwaarde minus cumulatieve afschrijving).

De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven vanaf het eerstvolgende jaar na aanschaf. Investeringsubsidies die ontvangen zijn worden in mindering gebracht op de investering.

Activum	levensduur
ICT	
Digiborden	8 jaar
Beamers	4 jaar
Smartboards, touchscreens	8 jaar
Desktops, laptops	4 jaar
Tablets	3 jaar
Telefooncentrale	10 jaar
Netwerk	15 jaar
Inrichting	
Klassenmeubilair	20 jaar
Speellokaal	30 jaar

Voor investeringen in onderwijsmethoden geldt een afwijkende systematiek: het ideaalcomplex. Een systeem waarbij er een aantal onderwijsmethodes met eenzelfde levensduur zijn die onderling gelijkmatig in leeftijd verschillen.

De aanschaf van deze middelen gebeurt ieder jaar en dus gelijkmatig. De som van de afschrijvingen is dan gelijk aan de aanschafwaarde van de onderwijsmethodes. Deze onderwijsmethodes zijn in dat geval zelffinancierend en de kapitaalsbehoefte is gelijkmatig.

In uitzonderlijke gevallen zal een school uit het schoolbudget een activa aanschaffen. Dit wordt dan geboekt als aparte categorie met een afwijkende afschrijvingstermijn. De aankoop van de onderwijsmethoden wordt direct als een afschrijving geboekt. De onderwijsmethoden worden derhalve niet opgenomen in het MVA register.

Gebouwen

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de stichting en het economisch eigendom bij de gemeente Amersfoort, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele multifunctionele accommodaties zijn eveneens niet opgenomen.

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene, niet gebonden, reserve en een aantal bestemmingsreserves. Aan de algemene reserve worden via de resultaatbestemming overschotten in een boekjaar toegevoegd en tekorten onttrokken. De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting.

Voor een deel van het eigen vermogen heeft het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid aangebracht en daarmee dat deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve:

- Bestemmingsreserve Professionalisering op schoolniveau voor de uitvoering van toekomstige professionaliseringsplannen.
- Bestemmingsreserve Onderwijsmethodes op schoolniveau voor de vervanging/vernieuwing van onderwijsmethodes op de scholen.
- Bestemmingsreserve School Budget materieel en personeel voor de dekking van toekomstige overschrijdingen van het materiele en personele budget op schoolniveau.
- Bovengenoemde bestemmingsreserves zijn publiekrechtelijke reserves.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in minderling zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1 %. Voor instellingen met een aantal FTE van 50 of meer wordt gerekend met € 825 per FTE.

Voorziening spaarverlof:

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid:

Op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs moet voor de gespaarde uren op basis van het ouderenverlof (werknemers van 57 jaar en ouder) een voorziening worden aangelegd. Deze voorziening is gebaseerd op een vooraf ingediend plan hoe deze uren de komende vijf jaren worden ingezet.

De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in de voorziening berekend.

Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente van 1% (gebaseerd op het model zoals beschikbaar is gesteld door de PO Raad).

Voorziening eigen wachtgelders:

Indien een werknemer ontslagen wordt en de instroomtoets van het Participatiefonds niet positief wordt afgerond of er een negatieve beschikking wordt afgegeven, verhaalt het Participatiefonds de uitkeringen op het bevoegd gezag. Voor alle ex-werknemers waarvoor de instroomtoets niet met positieve beschikking is afge-

rond wordt voor de nog komende periode een voorziening gevormd.

Voor alle ex-medewerkers waarvan op 31 december 2021 zeker is dat voor hen de instroomtoets niet tot een positieve beschikking heeft geleid, of van wie het bevoegd gezag aangeeft geen positieve beschikking te verwachten wordt een voorziening gevormd. Deze is berekend als het aantal maanden dat het bevoegd gezag verwacht dat de uitkering zal duren vermenigvuldigd met het maandelijks bedrag dat verhaald wordt op de instelling, gebaseerd op informatie van het UWV.

Voorziening langdurig zieken (bij eigen risicodragerschap ziekteverzuim en/of WGA):

De instelling is eigen risicodragers voor het ziekteverzuim van de medewerkers gedurende de eerste 2 jaar. Voor medewerkers die per balansdatum langdurig ziek zijn (en dit naar verwachting blijven) wordt een voorziening gevormd voor de loonkosten van de nog resterende maanden van deze periode. Dit vanuit de veronderstelling dat deze medewerkers tijdens hun ziekte geen prestaties voor de instelling leveren. De voorziening wordt opgenomen voor de nominale waarde. De dotatie wordt ten laste van de personeelskosten gebracht. De werkelijke loonkosten voor deze medewerkers worden onttrokken aan de voorziening.

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 40 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

De tot op heden ontvangen investeringssubsidies die dienen ter dekking van afschrijvingslasten van materiële vaste activa in de volgende jaren zijn ook opgenomen onder de langlopende schulden.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekende clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten

zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middellood als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2021 is 110,2%. Per ultimo 2020 was deze 93,2%.

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden pas vanaf het nieuwe jaar na het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel

financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoel-einden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald.

Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeits-opslagen.

B2 Balans per 31 december 2021

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

31 december 2021

31 december 2020

Vaste activa

Materiële vaste activa

MVA in ontwikkeling	61.915	0
Aktiva t.l.v. schoolreserve	27.761	32.245
Meubilair	1.038.043	1.095.061
ICT	1.008.872	1.103.624
OLP en apparatuur	470.114	470.114
Totaal materiële vaste activa	2.606.704	2.701.043

Financiële vaste activa

Waarborgsommen	12.498	36.048
----------------	--------	--------

Vlottende activa

Vorderingen

Ministerie van OCW	974.162	975.900
Overlopende activa	22.267	75.591
Overige vorderingen	344.752	376.116
Totaal vorderingen	1.341.181	1.427.607

Liquide middelen	9.768.306	7.331.930
-------------------------	------------------	------------------

Totaal	13.728.690	11.496.629
---------------	-------------------	-------------------

B2 Balans per 31 december 2021

(na verwerking resultaatbestemming)

PASSIVA	31 december 2021	31 december 2020
Eigen vermogen		
Algemene reserve	7.666.074	5.902.561
Bestemmingsreserves	597.921	483.045
Privaat vermogen: kapitaal	39.155	39.155
Totaal eigen vermogen	8.303.150	6.424.762
Voorzieningen		
Personeelsvoorzieningen	395.110	438.894
Overige voorzieningen	2.005.051	2.171.197
Totaal voorzieningen	2.400.160	2.610.091
Langlopende schulden		
Vooruitontvangen investeringssubsidie	139.300	165.181
Kortlopende schulden		
Crediteuren	174.365	290.158
Ministerie van OCW	407.700	6.046
Belasting en premie sociale verzekeringen	724.957	647.519
Schulden inzake pensioenen	222.163	204.079
Overige kortlopende schulden	551.357	132.695
Overlopende passiva	805.537	1.016.097
Totaal kortlopende schulden	2.886.079	2.296.595
Totaal	13.728.690	11.496.629

59

B3 Staat van baten en lasten 2021

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Baten			
(Rijks)bijdragen	23.008.437	21.045.119	20.803.050
Overige overheidsbijdragen	234.253	262.661	289.841
Overige baten	659.178	500.406	632.915
Totaal baten	23.901.869	21.808.186	21.725.805
Lasten			
Personele lasten	17.675.758	17.865.632	17.362.454
Afschrijvingen	521.033	571.176	496.599
Huisvestingslasten	2.034.503	1.961.470	1.937.332
Overige instellingslasten	1.749.251	1.519.764	1.583.805
Totaal lasten	21.980.544	21.918.042	21.380.189
Saldo baten en lasten	1.921.325	-109.857	345.616
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	-42.936	-8.000	622
Resultaat	1.878.389	-117.857	346.239

B4 Kasstroomoverzicht 2021

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2021	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	1.921.325	345.616
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	521.033	496.599
- Mutaties voorzieningen	-209.931	462.852
Totaal	311.102	959.450
Veranderingen in vlottende middelen		
- Vorderingen	86.426	-374.171
- Kortlopende schulden	589.484	94.479
Totaal	675.910	-279.692
60 Kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.908.336	1.025.374
- Ontvangen interest	-42.936	622
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.865.400	1.025.996
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringsactiviteiten		
Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	-426.693	-353.209
Desinvesteringsactiviteiten in materiële vaste activa	0	28.006
Afwaarderinglasten ideaalcomplex	0	-28.006
Waarborgsommen	23.550	-12.048
Totaal	-403.143	-365.257
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Financieringsactiviteiten		
Mutaties investeringssubsidies	-25.881	-5.450
Totaal	-25.881	-5.450
Mutatie liquide middelen	2.436.376	655.289
Beginstand liquide middelen	7.331.930	6.676.641
Mutatie liquide middelen	2.436.376	655.289
Eindstand liquide middelen	9.768.306	7.331.930

B5 Toelichting behorende tot de balans

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

	31 - 12 - 2021	31 - 12 - 2020
Materiële vaste activa		
MVA in ontwikkeling	61.915	0
Aktiva t.l.v. schoolreserve	27.761	32.245
Meubilair	1.038.043	1.095.061
ICT	1.008.872	1.103.624
OLP en apparatuur	470.114	470.114
Totaal vaste activa	2.606.704	2.701.043

	MVA in ontwikkeling	Activa tlv schoolres	Meubilair	ICT	OPL en apparatuur	Totaal
Boekwaarde 31 december 2020						
Aanschaffingswaarde	0	41.887	2.206.291	2.403.005	1.249.614	5.900.797
Cumulatieve afschrijvingen	0	-9.643	-1.111.230	-1.299.381	-779.501	-3.199.754
Boekwaarde 31 december 2020	0	32.245	1.095.061	1.103.624	470.114	2.701.043
Mutaties						
Investerings	61.915	0	48.597	237.638	78.544	426.693
Desinvesterings	0	0	-7.214	-188.267	-102.315	-297.796
Afschrijvingen	0	-4.484	-105.615	-332.390	-78.544	-521.033
Afschr. desinvesterings	0	0	7.214	188.267	102.315	297.796
Mutaties boekwaarde	61.915	-4.484	-57.018	-94.752	0	-94.339
Boekwaarde 31 december 2021						
Aanschaffingswaarde	61.915	41.887	2.247.674	2.452.376	1.225.843	6.029.695
Cumulatieve afschrijvingen	0	-14.126	-1.209.631	-1.443.505	-755.729	-3.422.991
Boekwaarde 31 december 2021	61.915	27.761	1.038.043	1.008.872	470.114	2.606.704

Afschrijvingspercentages

	van	t/m
Aktiva t.l.v. schoolreserve	5,00 %	25,00 %
Meubilair	5,00 %	20,00 %
ICT	6,66 %	33,33 %
OLP en apparatuur	-	-

(Onderwijsmethoden = ideaalcomplex)

Financiële vaste activa

	31 - 12 - 2021		31 - 12 - 2020
Waarborgsommen	12.498		36.048
	Boekwaarde 1 - 1 - 21	Nieuwe waarborgsom	Mutatie waarborgsom
Waarborgsommen	36.048	0	-23.550
			12.498

Vlottende activa

	31 - 12 - 2021	31 - 12 - 2020
Vorderingen		
Ministerie van OCW	974.162	975.900
Overige vorderingen	344.752	376.116
Overlopende activa	22.267	75.591
	1.341.181	1.427.607
Ministerie van OCW		
Bekostiging OCW	974.162	976.140
Bekostiging OCW Prestatiebox	0	-239
	974.162	975.900
Overige vorderingen		
Gemeente inzake vandalismeschade	0	6.575
Overige vorderingen	344.752	369.540
	344.752	376.116
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	22.267	75.591
	22.267	75.591
Liquide middelen		
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	4.077.723	1.644.420
Betaalrekeningen scholen	30.305	27.258
Spaarrekeningen	5.660.278	5.660.252
Totaal	9.768.306	7.331.930

PASSIVA

Eigen vermogen

Verloopoverzicht reserves en voorzieningen

	Saldo 1 - 1 - 2021	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31 - 12 - 2021
Algemene reserve	5.902.561	886.565	0	6.789.126
Bestemmingsreserves publiek				
Professionalisering	101.403	-20.296	0	81.107
Reserve OLP methoden	233.642	3.060	0	236.702
Reserve Schoolbudget mat. en personeel	148.000	255.088	0	403.088
Reserve NPO	0	753.972	0	753.972
Totaal	483.045	991.824	0	1.474.869
Privaat vermogen: kapitaal	39.155	0	0	39.155
Totaal eigen vermogen	6.424.762	1.878.389	0	8.303.150

63

	Saldo 1 - 1 - 2021	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval cq overige mutatie	Saldo 31 - 12 - 2021
Voorzieningen					
Personeel					
Duurzame inzetbaarheid	211.388	177.057	-171.840	-58.120	158.485
Jubilea	178.087	20.458	-12.408	0	186.137
Overige pers. voorz.	49.419	1.068	0	0	50.488
Totaal	438.894	198.584	-184.248	-58.120	395.110
Overig					
MJ onderhoud gebouwen	2.171.197	727.237	-893.383	0	2.005.051
Totaal voorzieningen	2.610.091	925.821	-1.077.631	-58.120	2.400.160

Overzicht kort-middellang en langlopend deel voorzieningen

	Kort	Middel	Lang	Totaal
Duurzame inzetbaarheid	22.216	101.719	3 4.550	158.485
Jubilea	12.841	48.885	124.411	186.137
ERD ziekte	50.488	-	-	50.488
Onderhoud	-	-	2.005.051	2.005.051
Totaal	85.545	150.604	2.164.012	2.400.160

Langlopende schulden

	31 - 12 - 2021			31 - 12 - 2020		
Vooruitontvangen investeringsubsidies			139.300			165.181
	Boekwaarde 01 - 01 - 21	Nieuwe subsidie 2021	Aflossingen 2021	Boekwaarde 31 - 12 - 21	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar
Vooruitontvangen investeringsubsidies	165.181	25.313	-51.194	139.300	131.486	7.814

Kortlopende schulden

	31 - 12 - 2021	31 - 12 - 2020
Crediteuren	174.365	290.158
Ministerie van OCW	407.700	6.046
Belasting en premie sociale verzekeringen	724.957	647.519
Schulden inzake pensioenen	222.163	204.079
Overige kortlopende schulden	551.357	132.695
Overlopende passiva	805.537	1.016.097
Totaal	2.886.079	2.296.595
Ministerie van OCW		
OCW niet geoormerkt	0	6.046
Belasting en premie sociale verzekeringen		
Loonheffing	723.907	606.670
Premie VF / PF	1.050	40.850
Totaal	724.957	647.519
Overige kortlopende schulden	551.357	132.695
Overlopende passiva		
OCW subsidie studieverlof/lerarenbeurs	4.938	14.461
OCW subsidie schoolkracht	10.980	0
OCW / EZ : inhaalsubsidie	35.378	288.119
Overlopende arrangementen SWV	126.488	54.327
Overlopende subsidies SWV de Eem	6.032	21.094
Subsidie Impuls Muziek Onderwijs	0	3.349
Nog te betalen vakantiegeld	509.332	523.079
Vooruitontv bijdrage Gemeente 1e inrichting	35.012	35.012
Vooruitontvangen investeringsubsidies SWV	16.182	9.854
Vooruitontvangen bedragen	61.195	50.738
Overige schulden	0	16.065
Totaal	805.537	1.016.097

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
				geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
	Kenmerk	datum	Euro's	Euro's	
Lerarenbeurs	1090721	sep 20	7.256	7.256	X
Lerarenbeurs	1090675	sep 20	7.860	7.860	X
Lerarenbeurs	1091212	sep 20	9.674	9.674	X
Lerarenbeurs	1166267	aug 21	8.465	8.465	X
OCW iop		aug 20	162.900	162.900	X
OCW iop		nov 20	220.500	220.500	X
OCW iop		jul 21	380.700	380.700	X
Schoolkracht	SK20-11AT	mei 21	16.539	16.539	X
Totaal			813.894	813.894	

65

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	Euro	Euro	Euro
Totaal			0	0	0

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Bedrag toewijzing	Saldo 01-01	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31-12	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
Kenmerk datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Totaal	0	0	0	0	0	0

B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2021

Baten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding Personeel	13.479.147	13.102.634	13.396.909
Eenmalige bekostiging	0	0	4.523
Vergoeding PAB	3.267.009	3.278.997	2.979.270
Prestatiebox	456.100	711.386	719.478
Bijzondere bekostiging	135.334	0	0
Vergoeding Materiele Instandhouding	2.649.523	2.610.606	2.675.337
Bekostiging onderwijsachterstandenbeleid	464.042	424.434	427.242
Subsidie OCW inhaal- ondersteuning	225.741	222.115	95.281
Subsidie Extra Handen vd Klas	433.046	0	0
Subsidie zij-instromers	20.000	20.000	0
Subsidie NPO	1.104.730	0	0
Subsidie schoolkracht	5.558	8.970	0
Arbeidsmarkttoelage	46.269	0	0
Niet-geoordeelde subsidies studieverlof	17.988	24.790	40.375
Ontv bet Rijksbijdrage SWV	503.676	505.497	464.634
Ontv bet Rijksbijdrage SWV arr pers	196.359	132.000	0
Ontv bet Rijksbijdrage SWV arr mat. deel	3.914	3.689	0
	23.008.437	21.045.119	20.803.050

66

De (Rijks)bijdragen zijn hoger dan begroot door de aanvullende bekostiging (regulier personeel en materieel, achterstandsbekostiging, arbeidsmarkttoelage en groeibekostiging, alsmede door de benutting en plannen ten aanzien van de subsidies Extra Handen voor de Klas, de Inhaalsubsidies en de verwerking van NPO middelen.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Overige overheidsbijdragen			
Gemeente LEA subsidie taalentklas	107.531	118.000	107.778
Gemeente vergoeding gymlokale	15.921	13.000	13.625
Gemeente vrijval 1e inrichting	35.012	35.011	35.012
Gemeente LEA subsidie zorg	71.137	83.650	77.543
Gemeente subsidie participatiewet	4.653	13.000	12.188
Gemeente overig	0	0	36.202
Subsidie PF OOP	0	0	7.493
	234.253	262.661	289.841

De overige overheidsbijdragen bijdragen zijn lager dan begroot door neerwaartse bijstelling van de invulling van de subsidie voor TAALEntklas en Preventieve zorg.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	331.040	308.650	295.034
Vergoeding gedetacheerd pers.	77.732	71.000	71.966
Opbrengst acties	865	0	1.281
Interne doorberekeningen	16.000	16.000	14.835
SWV overige subsidies	9.854	0	10.010
Overige arrangementen	32.406	31.875	38.083
Overige arrangementen mat deel	5.719	5.625	0
Ov baten Personeel oa PABO's	135.382	18.500	139.994
Ov baten Materieel oa SindeK	50.180	48.756	61.711
Totaal	659.178	500.406	632.915

De overige baten zijn hoger dan begroot door positieve eindafrekeningen over 2020 van partners zoals de Pabo en MBO-Raad verantwoord onder de overige baten personeel en er zijn bijdragen van het Gabriele Mehen fonds ontvangen.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Lasten			
Personele lasten			
Lonen en salarissen	11.910.643	16.433.908	12.315.928
Sociale lasten	1.783.553	0	1.817.803
Premies PF	344.273	0	441.671
Premies VF	5.543	0	16.526
Pensioenlasten	1.949.736	0	1.801.968
Overige personele lasten	2.033.859	1.641.724	1.400.336
Uitkeringen (-/-)	-351.850	-210.000	-431.780
Totaal	17.675.758	17.865.632	17.362.454

Lonen en salarissen			
Loonkosten directie	1.243.918	1.357.809	1.231.663
Loonkosten OP	11.289.536	11.652.629	11.864.790
Loonkosten detachering	214.038	163.116	152.356
Loonkosten inz ontslagvergoeding	0	0	33.972
Loonkosten OOP	1.114.837	1.214.666	1.224.184
Loonkosten professionalisering	11.573	34.873	17.042
Loonkosten GMR/secretariaat	0	0	4.046
Loonkosten participatiewet	47.988	53.613	64.311
Loonkosten werkdrukverlaging	667.016	481.950	631.484
Loonkosten ouderschapsverlof	79.292	169.862	173.969
Loonkosten WKR	30.020	30.000	34.052
Loonkosten verv. studieverlof LB	19.334	35.996	0
Loonkosten DI verlof	171.840	255.584	195.110
Loonkosten inhaal subsidie	179.926	222.962	59.042
Loonkosten extra handen id klas	121.892	0	0
Loonkosten NPO	198.720	0	0
Loonkosten reiskosten	3.064	3.100	3.064
Loonkosten i.v.m. ziekte vervanging	341.002	525.260	496.346
Loonkosten UWV-ZW-WAZO-AGV	231.198	199.990	171.929
Loonkosten RPV	22.652	25.000	28.690
Loonkosten onbetaald verlof	5.902	7.500	7.846
Correctie sociale lasten	-1.783.553	0	-1.817.803
Correctie premie PF	-344.273	0	-441.671
Correctie premie VF	-5.543	0	-16.526
Correctie pensioenen	-1.949.736	0	-1.801.968
Totaal	11.910.643	16.433.908	12.315.928

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Sociale lasten			
Sociale lasten	1.783.553	0	1.817.803
Premies PF			
Premies PF	344.273	0	441.671
Premies VF			
Premies VF	5.543	0	16.526
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	1.949.736	0	1.801.968
Overige personele lasten			
Dotatie overige personeelsvoorziening	1.068	0	49.419
Dotatie voorziening jubilea	20.458	12.000	12.000
Vrijval voorziening jubilea	0	0	-5.905
Dotatie voorziening DI	177.057	20.000	39.269
Vrijval voorziening DI	-229.960	0	0
Inhuur (GFS en ad interim)	1.205.076	705.000	716.003
Inhuur conform formatieplan	125.647	134.200	5.661
Inhuur bij frictie en juridisch advies	25.894	30.000	26.216
Inhuur bij vervanging ziekte	15.468	35.000	30.663
Inhuur vervanging zw verlof	0	0	4.969
Inhuur bij overig verlof	3.696	3.000	9.335
Overige personeelskosten	135.571	82.500	81.261
Professionalisering	417.249	401.024	228.811
Kosten Arbo	35.471	60.000	36.010
Reintegratie/preventie individuen	42.828	58.000	62.130
Governance	32.120	51.000	36.186
Wervingskosten	26.216	50.000	68.308
Totaal	2.033.859	1.641.724	1.400.336
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-351.850	-210.000	-431.780

De lagere personele lasten worden veroorzaakt door lagere vervangingskosten en kosten verlof. Daarnaast is er een verschuiving zichtbaar van loonkosten naar kosten van inhuur. Het aantal medewerkers dat gebruik maakt van de regeling voor duurzame inzetbaarheid daalt, waardoor sprake is van een vrijval van de voorziening voor duurzame inzetbaarheid. Professionaliseringskosten zijn hoger, mede door extra scholing en ondersteuning ten laste van de incidentele subsidies in relatie tot de pandemie.

Personeelsbezetting	2021	2020
	Gem aantal FTE's	Gem aantal FTE's
DIR	12,71	13,04
OP	179,84	185,25
OOP	37,66	34,28
Totaal	230,21	232,57

WNT-verantwoording 2021 PCBO Amersfoort

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Stichting PCBO Amersfoort. Het voor de PCBO Amersfoort toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2021 EUR 163.000 (klasse D)

Gemiddelde baten 4 complexiteitspunten.
Gemiddeld aantal leerlingen 3 complexiteitspunten.
Het aantal gewogen onderwijssoorten is 2 complexiteitspunten. Dit totaal van 9 complexiteitspunten correspondeert met WNT klasse D.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Functiegegevens 2021

Functie
Aanvang en einde functievervulling in 2021
Omvang dienstverband (in fte)
Dienstbetrekking

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding
Beloningen betaalbaar op termijn
Subtotaal
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum
-/ onverschuldigd betaald bedrag

Totale bezoldiging

Reden van de overschrijding

Gegevens 2020

Functie
Aanvang en einde functievervulling in 2020
Omvang dienstverband (in fte)
Dienstbetrekking
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding
Beloningen betaalbaar op termijn
Subtotaal
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

Totale bezoldiging

H.C. van Lingen	M.E. Bakker
Bestuurder	Bestuurder
01 - 01/31 - 12	01 - 01/31 - 12
1,0	0,8
ja	ja
€ 1 09.726	€ 75.794
€ 21.700	€ 14.945
€ 131.426	€ 90.739
€ 1 63.000	€ 130.400
-	-
€ 131.426	€ 90.739

n.v.t.

n.v.t.

Bestuurder	Bestuurder
01 - 01/31 - 12	01 - 09/31 - 12
1,0	0,8
ja	ja
€ 1 11.445	€ 24.354
€ 18.538	€ 4.359
€ 129.983	€ 28.713
€ 157.000	€ 41.867
€ 129.983	€ 28.713

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	Mw Drs G.Visser	Dhr J.v.d. Velden	Dhr Drs A.v.d.Veen
Functie	Lid	Lid	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01 - 01/31 - 12	01 - 01/31 - 12	01 - 01/31 - 12

Bezoldiging

Totale bezoldiging	€ 5.400	€ 5.400	€ 8.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 16.300	€ 16.300	€ 24.450
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2020

Functie	Lid	Lid	Voorzitter
Aanvang en einde dienstvervulling in 2020	01 - 01/31 - 12	01 - 01/31 - 12	01 - 01/31 - 12
Totale bezoldiging	€ 6.534	€ 6.534	€ 8.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.700	€ 15.700	€ 23.550

Bedragen x € 1

Functie	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01 - 01/31 - 12	25 - 05/31 - 12

Bezoldiging

Totale bezoldiging	€ 5.400	€ 5.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 16.300	€ 16.300
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2020

Functie	Lid	Lid
Aanvang en einde dienstvervulling in 2020	01 - 01/31 - 12	25 - 05/31 - 12
Totale bezoldiging	€ 6.534	€ 4.356
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.700	€ 9.463

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1

Functie

Aanvang en einde functievervulling in 2021

Bezoldiging

Totale bezoldiging

Individueel toepasselijke

bezoldigingsmaximum -

-/- onverschuldigd betaald bedrag

Reden waarom overschrijding al dan

niet is toegestaan

Gegevens 2020

Functie

Aanvang en einde dienstvervulling in 2020

Totale bezoldiging

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

Bedragen x € 1

Mw Drs. S.Scholten-Klei

Functie

Aanvang en einde functievervulling in 2021

Bezoldiging

Totale bezoldiging

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

-/- onverschuldigd betaald bedrag

Reden waarom overschrijding al dan niet is

toegestaan

Gegevens 2020

Functie

Aanvang en einde dienstvervulling in 2020

Totale bezoldiging

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

Lid
01 - 01/25 - 05
€ 1.350
€ 6.288

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Afschrijvingen			
Overige activa tlv schoolbudget	4.484	4.484	819
ICT	332.390	348.306	310.798
Meubilair	105.615	101.146	106.170
OLP	78.544	117.240	50.807
Desinvesteringen ideaalcomplex	0	0	28.006
	521.033	571.176	496.599

De afschrijvingen zijn lager dan de begroot doordat de investeringen in onderwijsleerpakketten achter blijven bij de begroting. De verschuiving van OLP naar softwarelicenties en ICT zet structureel door in bovenstaande afschrijvingen.

72

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Huisvestingslasten			
Huur huisvesting/terrein	84.633	83.900	93.641
Dotatie voorz. groot onderhoud	727.237	595.000	637.576
Kosten groot onderhoud MFA	29.344	0	35.237
MFA bijdrage eigenaren ohd	104.587	136.815	107.443
MFA bijdrage gebruikers ohd	8.477	63.991	79.132
Onderhoud gebouw/installaties	96.699	58.000	97.536
Onderhoudsabonnementen	23.715	34.500	48.017
Energie en water	289.556	370.000	350.800
Schoonmaakkosten	447.344	412.059	437.584
Heffingen en vuilafvoer	72.758	64.282	70.052
Tuinonderhoud	42.047	17.923	16.267
Overige huisvestingslasten	108.106	125.000	-35.953
	2.034.503	1.961.470	1.937.332

De huisvestingslasten zijn hoger dan begroot vanwege de inzet van extra schoonmaak (tenlaste van de subsidie extra handen voor de klas). De lagere energielasten en overige huisvestingskosten hebben ruimte geboden om een extra dotatie aan de voorziening grootonderhoud te doen, vooruitlopend op de wijzigingen in waarderingssystematiek.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Schooladministratie	157.542	151.000	158.058
Telefoonkosten	41.616	36.141	39.254
Accountantskosten	13.334	13.500	13.756
Juridische zaken / MR / GMR	10.884	16.125	7.807
Overige administratie- en beheer	139.592	68.081	119.459
	362.968	284.847	338.334

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021
<i>Overige</i>			
Contributies	87.383	101.690	101.173
Verzekeringen	10.556	7.500	3.769
Portikosten / drukwerk	4.068	3.895	3.894
Projecten	0	0	5.992
Overige kosten kantine	27.452	24.294	28.390
	129.459	137.379	143.219
<i>Leermiddelen (PO)</i>			
Onderwijsleerpakket	637.121	438.287	526.073
Informatietechnologie	225.709	222.726	252.380
Overig	38.820	17.923	13.528
Cultuureducatie	79.291	103.800	84.707
Leerlingenzorg (niet arr)	140.694	167.302	70.588
Projecten	57.287	99.830	74.709
Kopieerkosten	77.902	47.670	80.267
	1.256.824	1.097.538	1.102.252
Totaal Overige instellingslasten	1.749.251	1.519.764	1.583.805

73

De instellingslasten zijn hoger dan begroot, enerzijds door een verdere verschuiving van OLP naar digitale methoden. Anderzijds door de besteding (ook materieel) van aanvullende subsidies en NPO middelen, waar in de begroting geen rekening mee gehouden was. De lagere lasten projecten wordt veroorzaakt door de lagere doorberekeningen van externe partijen betreffende de TAALentklas (inkomsten zijn tevens lager, dit heeft een resultaatneutraal effect). Door de extra subsidies is op verschillende wijze zorg aan leerlingen geboden. Deze kosten zijn onder inhuur verantwoord.

Financiële baten en lasten

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021
Financiële baten			
Rentebaten	-42.936	-8.000	622
Totaal financiële baten en lasten	-42.936	-8.000	622

De negatieve rentelasten zijn hoger dan begroot. Vanwege vooruit ontvangen subsidie- en NPO en aanvullende bekostiging, zijn de liquiditeiten hoger dan begroot waardoor bij de aanhoudende negatieve rentestand de rentekosten derhalve ook hoger zijn.

Specificatie honorarium accountantskosten

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	13.334	15.917	13.756
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
	13.334	15.917	13.756

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31 - 12 - 2021	Resultaat jaar 2021	Art.2: 403 BW	Deelname
				Euro	Euro	Ja/Nee	%
SWV PO EEM	Stichting	Leusden	4	nvt	nvt	nee	0
St. Ondersteuning	Stichting	Amersfoort	4	372.611	-1.645	nee	0
St. ABC	Stichting	Amersfoort	4	nvt	nvt	nee	0

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Art. 2:403 BW: Nee invullen, tenzij SWV als rechtspersoon behoort tot een groep.

Toelichting inzake subsidies Gemeente Amersfoort

	Inkomsten	Uitgaven	Schuld aan Gemeente
Subsidienr 200302 Taalentklas Amersfoort 2021	€ 115.777	€ 107.778	€ 12.982
Subsidienr 200309 Preventieve zorg in/om school 2021	€ 83.651	€ 142.274	€ 12.513

74

B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

Contractuele verplichtingen:

Er zijn meerjaren verplichtingen aangegaan met:

Leverancier	Periode		Soort	Jaarbedrag
	van	tot		
Succes Schoonmaak	22 - 07 - 2019	08 - 07 - 2023	Schoonmaak	288.000
DVEP gas en energie	01 - 01 - 2021	31 - 12 - 2025	Energie voor scholen	217.000
Cushman	01 - 08 - 2017	30 - 11 - 2022	Huur en Services	53.000
Heutink ICT	11 - 01 - 2021	10 - 01 - 2023	ICT-beheer	45.500
Remondis	01 - 02 - 2019	31 - 01 - 2023	Afval	26.500
Konica Minolta	01 - 09 - 2021	31 - 08 - 2026	Repro apparatuur	31.000
Sharp	28 - 02 - 2021	28 - 02 - 2026	Repro apparatuur	23.000

Statutaire regeling omtrent bestemming van het resultaat

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2021 ad € 1.878.389 als volgt over de reserves.

	2021
Resultaat algemene reserve	886.565
Resultaat reserve Professionalisering	-20.296
Resultaat bestemmingsreserve Reserve OLP	3.060
Resultaat reserve SchoolBudget mat. en personeel	255.088
Resultaat reserve NPO	753.972
Resultaat bestemmingsreserve	991.824

Resultaat Eigen vermogen

1.878.389

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting PCBO Amersfoort

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting PCBO Amersfoort te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting PCBO Amersfoort op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting PCBO Amersfoort zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een

Nieuwland Parc 301-302
2952 DD Alblasserdam

T (078) 303 30 34
drechtsteden@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 81071442

leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2021. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alblasserdam, 23 mei 2022

Van Ree Accountants

Was getekend

J. Berkouwer MSc RA

Taak van de week:

Michael	Vrij!!!	Kast achter netjes	Rauza
Lisa	Laptopkar	Leerplein controleren	Olivia
Joelle	men dicht / zonnescherm	Prullenbak legen	Ishara
Nova	Whoot voor vrijdag	Instructietafel	Armaan
Puck	Dagplanning	Schriften uitdelen	Samara
Hajar	Tafels schoon	Aanrecht schoonmaken	Dio
Tomas	Klas vegen	Klas vegen	Murad
Daan	de halen voor de meester	Tafels schoon	Levey
Ronan	Kast voor netjes	Dagplanning	Josephine
Elin	Papierbak legen	Kahoot voor vrijdag	Janneke
Maike	boekjes uitdelen	Vrij!!!	Jesse

Bijlage 5 Lijst met afkortingen

ABC	Amersfoortse Brede Combinaties	VV&VV	Verhogen Vitaliteit & Verminderen Verzuim
ARBO	Arbidsomstandigheden	WAZO	Wet Arbeid en Zorg AGV
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming	WDM	Werkdrukmiddelen
BFP	Bestuursformatieplan	WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
BK	Bestuurskantoor/-bureau	WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
BOC	Bovenschools opleidingscoördinator	WKR	Werkkostenregeling LB
BRIN	Basisregistratie Instellingen	WMS	Wet medezeggenschap op scholen
BT	Beleidsteam	WTF	Werktijdfactor
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst	ZW	Ziektewet
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek		
CCT	Corona Coördinatie Team		
CITO	Instituut voor toetsontwikkeling		
CvB	College van Bestuur		
DI	Duurzame inzetbaarheid		
DT	Directieteam		
GMR	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad		
HB	Hoogbegaafd		
HR/HRM	Human Resource / HR Management		
IB	Interne Begeleider		
ICT	Informatie en Communicatie Technologie		
L10, L11	Salarisschalen leraren		
LEA	Lokaal educatieve agenda		
LIO	Leraar in opleiding		
LIn	Leerlingen		
MFA	Multifunctionele Accommodatie		
MJB	Meerjarenbegroting		
MOP	Meerjarenonderhoudsplan		
MR	Medezeggenschapsraad		
MVA	Materiële vaste activa		
NPO	Nationaal Programma Onderwijs		
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap		
OP	Onderwijzend personeel		
OOP	Onderwijs ondersteunend personeel		
OR	Ouderraad		
P(G)MR	Personeelsdeel van de (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad		
PAB	Personeels- en arbeidsmarktbeleid		
PCBO	Protestants Christelijk Basisonderwijs (Amersfoort)		
Pf	Participatiefonds		
PO	Primair Onderwijs		
P&V	Planning- en verantwoordingsgesprek		
RJO	Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs		
RPV	Loonkosten RPV (Rechtsplegingsvergoeding)		
RVT	Raad van Toezicht		
SBO	Speciale School voor Basisonderwijs		
SOP	Schoolontwikkelingsprofiel		
SRO	Sport, Recreatie en Onderwijsvoorzieningen		
SWV	Samenwerkingsverband (in het kader van passend onderwijs)		
UPJO	Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs		
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen		
Vf	Vervangingsfonds		
VO	Voortgezet Onderwijs		
VP	Verzuimpercentage		
VWP	Voortschrijdend verzuimpercentage		

PCBO Amersfoort

Burgemeester de Beaufortweg 16
3833 AG Leusden

.....
T 033 464 80 65 (ma t/m do)
stichting@pcboamersfoort.nl

